ДО ПК по ТСУБКДТЕ

Класификация: [НИВО 0] TLP: WHITE

ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ

② ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ

Регистрационен индекс и дата

РД-01-01-7158/20.10.2025 год.

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ ПАВЛИКЕНИ

В. Георгиев

Република България
Общински съвет
№ 593
20.10 2025 г.
гр.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ
от инж. АНАСТАСИЯ ВАЧЕВА
ЗАМ.- КМЕТ НА ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ
Заместваща кмета на Община Павликени съгласно Заповед № РД-02-11-3647/16.10.2025 г.

ОТНОСНО: Приемане на Програма за опазване на околната среда на община Павликени 2024-2028 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Програмата за опазване на околната среда на община Павликени е разработена в съответствие с чл. 79 от Закона за опазване на околната среда и съгласно Указанията на Министерството на околната среда и водите, относно структурата и съдържанието на общинските програми за опазване на околната среда.

Програмата за опазване на околната среда на Община Павликени е съобразена с националните и регионални приоритети в икономическото развитие и опазването на околната среда, отразени в следните програмни документи: План за интегрирано развитие на Община Павликени (2021-2027 г.), Общ устройствен план на Община Павликени (ОУП); Програма за управление на отпадъците на територията на община Павликени за периода 2021-2028.

На основание чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове проектът на Програмата е обявен на сайта на община Павликени на 17.09.2025 г. за обществена консултация. В посочения в обявлението 30 дневен срок не са постъпили предложения, мнения и препоръки по предложения документ.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, и във връзка с чл. 79, ал. 1 и ал. 4 от Закона за опазване на околната среда, предлагам Общински съвет Павликени да вземе следното

РЕШЕНИЕ

1. Общински съвет – Павликени приема Програма за опазване на околната среда на община Павликени 2024-2028 г.

Приложения:
1. Проект на Програма за опазване на околната среда на община Павликени 2024-2028 г.;
2. Справка за постъпили предложения и възражения;
3. Проект за решение.

Вносител,
За кмет
инж. АНАСТАСИЯ ВАЧЕВА
Зам.- кмет на Община Павликени
Съгласно Заповед № РД-02-11-3647/16.10.2025 г.

Съгласували:
инж. Анастасия Вачева
Зам. – кмет на Община Павликени

Славена Грозева
Началник отдел ПОЧРОП, той и гл. юрисконсулт

Таня Тодорова - Началник отдел РРЕПП

Изготвил: Кристина Георгиева , Гл. експерт „Екология"

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ

ОТНОСНО: Приемане на Програма за опазване на околната среда на община Павликени 2024-2028 г.

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, и във връзка с чл. 79, ал. 1 и ал. 4 от Закона за опазване на околната среда, и като възприе мотивите на Вносителя, Общински съвет Павликени взе следното

РЕШЕНИЕ

1. Приема Програма за опазване на околната среда на Община Павликени 2024-2028 г.

Вносител,

За кмет
инж. АНАСТАСИЯ ВАЧЕВА
Зам.- кмет на Община Павликени
Съгласно Заповед № РД-02-11-3647/16.10.2025 г.

Съгласували:

инж. Анастасия Вачева
Зам. – кмет на Община Павликени

Славена Грозева
Началник отдел ПОЧРОП, той и гл. юрисконсулт

Таня Тодорова
Началник отдел РРЕПП

Изготвил:
Кристина Георгиева
Гл. експерт „Екология"

ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ

С П Р А В К А
за постъпили предложения и възражения

Относно: Проект на „Програма за опазване на околната среда на община Павликени 2024-2028 г. “

На 17.09.2025 г. на интернет страницата на Община Павликени е публикувана Програма за опазване на околната среда на община Павликени 2024-2028 г., за обществена консултация. Предоставена е възможност на заинтересованите лица да изразят своите мнения, предложения и становища по предложения документ.

До 17.10.2025 г., включително, в Информационния център на общината на адрес гр. Павликени, бул. „Руски“ № 4, няма постъпили писмени предложения.

На електронния адрес на Община Павликени (obshtina@pavlikeni.bg) не са постъпвали предложения и възражения по изготвения и публикуван проект на Програмата.

Съгласувал:
Румянка Гавраилова
Секретар на Община Павликени

Изготвил:
Гатяна Ставровска
Главен специалист „Деловодство“

Дата: 20.10.2025 г.

ПРОЕКТ!

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ 2024 – 2028 г.

Приета с Решение на Общински съвет Павликени № ……
Протокол № …./ ……. г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ 4
II. ЦЕЛИ 4
III. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА (СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ) 5
1. Природо - географски и териториално-административни данни 5
1.1. Местонахождение 5
1.2. Релеф и геоложка основа 5
1.3. Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори 6
1.4. Населени места 6
1.5. Население – брой 8
2. Технически данни 8
2.1. Вода 8
2.2. Въздух 14
2.3. Отпадъци 16
2.4. Почви и нарушени територии 18
2.5. Полезни изкопаеми 22
2.6. Защитени територии и биоразнообразие 22
2.7. Растителност 27
2.8. Шум 28
2.9. Радиационна обстановка 30
3. Икономически данни 30
4. Финансови данни 34
5. Демографски данни 36
6. Социално – икономически данни 37
7. Управленски данни 37
8. Услуги, предоставяни от община Павликени в областта на ололната среда 38
IV. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT АНАЛИЗ/ 39
V. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ 41
VI. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА 41
1. Генерална стратегическа цел 41
2. Специфични стратегически цели 41
VII. ПРИОРИТЕТИ 42
VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА 43

Списък на използваните съкращения

БАСЕТ	Българска асоциация за селски и екологичен туризъм
БО	Битови отпадъци
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДБ	Държавен бюджет
ЕС	Европейски съюз
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗМ	Защитена местност
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НСИ	Национален статистически институт
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
ОА	Общинска администрация
ООп	Организация по оползотворяване
ОП БКД	Общинско предприятие Благоустрояване и комунални дейности
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОПУО	Общинска програма за управление на отпадъците
ОУП	Общ устройствен план
ПЗ	Природна забележителност
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ППВ	Пределна полска влагоемност
ПС	Помпена станция
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СНЦ	Сдружение с нестопанска цел
ТБО	Твърди битови отпадъци
FB	Facebook

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмата за опазване на околната среда на Община Павликени 2024 – 2028 г. (Програмата) е разработена в съответствие с чл. 79 от Закона за опазване на околната среда и с принципите за опазване на околната среда, дефинирани в чл. 3 на ЗООС:

1. устойчиво развитие;
2. предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
3. предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
4. участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
5. информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
6. замърсителят плаща за причинените вреди;
7. съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
8. възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
9. предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
10. интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;
11. достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Програмата се разработва за периода 2024 - 2028 г., обхващайки всички дейности, които произтичат като задължение на общините по опазване на околната среда. Основните задачи, които се поставят с Програмата са свързани с настоящи проблеми по опазване на околната среда в община Павликени, бъдещи мероприятия за намаляване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на план за действие, съдържащ схеми за организация на изпълнение, източници на финансиране и др., което следва да доведе до дългосрочно планиране.

Програмата е изготвена с цел да се открояят приоритетите на общината в областта на околната среда в т.ч., да се набележат ефективни мерки за решаване на съществуващите екологични проблеми и да се насърчи прехода към кръговата икономика.

Програмата за опазване на околната среда на Община Павликени е съобразена с националните и регионални приоритети в икономическото развитие и опазването на околната среда, отразени в следните програмни документи: Общ устройствен план на Община Павликени (ОУП); План за интегрирано развитие на Община Павликени 2021 – 2027 г., Програма за управление на отпадъците на територията на община Павликени за периода 2021-2028.

II. ЦЕЛИ

Основни цели на Програмата са:

- Да се повиши институционалния капацитет, информираност и обществена ангажираност в опазването на околната среда;
- Да се предвидят основните мерки, чрез които общината следва да изпълни задълженията си и реализира правомощията си, делегирани и от нормативните актове;
- Да идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на община Павликени, да установи причините и предложи решения за тяхното преодоляване;
- Да обедини усилията на общинските органи, държавните институции, населението, НПО и фирмите на територията на общината за решаване на проблемите в сферата на опазване на околната среда;
- Да аргументира проектите, предложени за финансиране от общински, национални и международни източници на финансиране;

- Да използва оптимално ограничените финансови и човешки ресурси, като ги съсредоточи за решаване на приоритетни проблеми.

Програмата е отворен документ, който има възможност да бъде допълван и актуализиран съобразно промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други елементи на обкръжаващата среда, оказващи влияние върху протичащите процеси в общината.

III. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА (СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ)

1. Природо - географски и териториално-административни данни

1.1. Местонахождение

Община Павликени, с общински център гр. Павликени, е разположена в област Велико Търново, Централна Северна България – Северен централен район – един от обособените 6 района за планиране в Република България, съгласно разпоредбата на регламент № 1059/2006г. на ЕС. Заема западната централна част на Великотърновска област и граничи с общините Велико Търново, Свищов, Севлиево, Сухиндол, Левски и Полски Тръмбеш (Фиг. № 1).

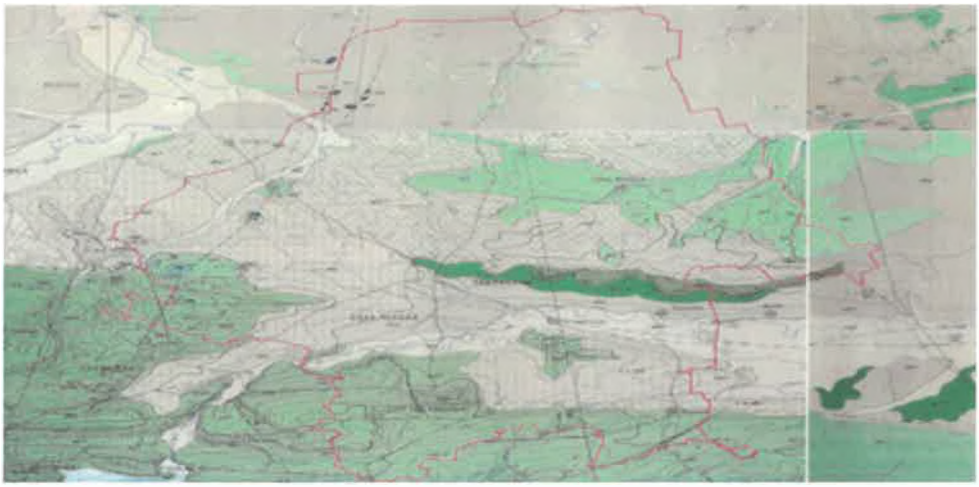
Фигура № 1. Разположение и граници на община Павликени (източник: Интернет)

Община Павликени се намира в долината на река Росица и е с площ 622 569 кв. км, или е 13,1% от територията на областта. Разположена е във вътрешността на страната и няма излаз на държавна граница по суша или вода.
Основните благоприятни страни на геостратегическото положение на Община Павликени за развитие на икономиката в региона са доброто географско положение, осигуряващо условия за сътрудничество със съседните териториални общности и добра транспортна обезпеченост. През общината преминават частично 5 пътя от трети клас на Републиканската пътна мрежа с обща дължина 113 км по данни на АПИ, както и 25,2 км от жп трасето София-Горна Оряховица-Варна, което е и част от основната TEN-T мрежа.

1.2. Релеф и геоложка основа

Преобладаващият релеф на общината е хълмист и равнинен. Територията ѝ условно попада в две физикогеографски области на България – Среден Предбалкан и Средна Дунавска равнина. Южната и югозападната част на общината (приблизително около 1/3) попада в пределите на Средния Предбалкан, като преобладаващият релеф е хълмистият. Тук се простират части от три обособени възвишения, височини и плата. В най-южната част, в района на село Мусина, южно от река Негованка (десен приток на р. Росица) се простират крайните северни разклонения на Търновските височини. Северозападно от Негованка, в района на село Вишовград, в пределите на общината попадат североизточните части на платото Плужна. Връх Плужна - 447 m, е най-високата точка на общината. Северозападно от град Павликени, в района на селата Димча, Върбовка и Бутово се простира южната част на редицата Базалтови могили, простиращи се от град Сухиндол на юг до град Свищов на север. По-известните са Чатала (284 m) при село Бутово и Камъка (374 m) при село Върбовка. Останалите 2/3 от общината попадат в южната, хълмиста част на Средната Дунавска равнина, като източно от

общинския център се простира широката и равна долина на река Росица. Най-ниската точка на общината е на 68 m надморска височина и се намира в долината на река Студена, северно от село Караисен.

Фигура № 2. Геоложка карта на района на Община Павликени в М 1:100 000

1.3. Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори

Територията на Община Павликени обхваща района на средната част на Дунавската равнина, която е долинна равнина и малка част от Предбалкана (платовидно-хълмиста). В релефа се открояват две части – долинно-равнинна (р. Росица и прилежащата част от Дунавската равнина) и платовидно-хълмиста. Надморската височина варира между 80 и 450 метра, а средната е 117 метра.

Община Павликени се намира в област с умереноконтинентален климат, характеризиращ се с горещо лято, студена зима и голяма годишна амплитуда, близка до най-голямата за страната. Ясно изразено е влиянието на студените северни и северозападни въздушни маси. Продължителността на слънчевото греене е около 2140 часа и рязко намалява в долината на р. Негованка, между селата Емен и Мусина, т.е. в каньона на р. Негованка. Безмразовият период е около 200 дни, а средната скорост на преобладаващите северозападни и западни ветрове е около 2 метра в секунда. От 10 до 15 процента от годишните валежи са от сняг, с често образуване на снежна покривка. Има типичен континентален характер с ясно изразено влияние на студените северни и северозападни въздушни маси. Често явление са късните пролетни мразове.

Температурният режим на въздуха се формира под влияние на основните климатообразуващи фактори - слънчева радиация, атмосферна циркулация и постилаща повърхност-форма, изложение на терена, надморска височина - с увеличение на височината, температурата бързо намалява. Вертикалният температурен градиент е най - голям през летните месеци, когато температурния контраст между низините и върховете е най-силно изразен и расте с височината. В общината се наблюдават топла пролет, горещо и дълготрайно лято, топла и слънчева есен и мека зима, които определят относително високите за страната средни температури на въздуха.

Вятърът има силно влияние върху разпространението на замърсителите в атмосферата. Орографските особености на района силно повлияват на посоката и скоростта на вятъра. Средната скорост на преобладаващите северозападни и западни ветрове е около 2 м/с. През повечето месеца от годината средната скорост на вятъра е 1.5-2 м/с, което потвърждава характеристиката на общината, като такава с преобладаващо тихо време и почти пълно безветрие, улесняващо задържането на атмосферните замърсители в приземния слой.

1.4. Населени места

Общината обхваща 20 населени места, от които два града - Павликени и Бяла черква, и осемнадесет села - Михалци, Мусина, Стамболово, Лесичери, Дъскот, Паскалевец, Сломер, Батак,

Караисен, Патреш, Горна Липница, Долна Липница, Росица, Недан, Бутово, Върбовка, Димча, Вишовград (Фигура № 3).

Фигура № 3. Населени места в община Павликени (Източник: ПИРО)

Община Павликени е от трети функционален тип. Категорията на населените места е както следва: гр. Павликени - 3-та, гр. Бяла черква - 5-та, с. Караисен и с. Недан - 5-та, селата Върбовка, Батак, Бутово, Долна Липница, Михалци и Стамболово - 6-та, а останалите десет населени места са 7-ма категория.

1.5. Население – брой

Таблица на населението по постоянен и настоящ адрес Община Павликени				
№	Населено място	Постоянен адрес общо	Настоящ адрес общо	Постоянен и настоящ адрес в същото населено място
1	ГР. БЯЛА ЧЕРКВА	2651	2576	2324
2	ГР.ПАВЛИКЕНИ	11188	9649	8988
3	С. БАТАК	858	947	787
4	С. БУТОВО	657	669	550
5	С. ВИШОВГРАД	168	279	129
6	С. ВЪРБОВКА	1561	1523	1390
7	С. ГОРНА ЛИПНИЦА	288	438	252
8	С. ДИМЧА	274	346	228
9	С. ДОЛНА ЛИПНИЦА	466	482	385
10	С. ДЪСКОТ	348	444	292
11	С. КАРАИСЕН	741	775	633
12	С. ЛЕСИЧЕРИ	320	380	269
13	С. МИХАЛЦИ	533	750	442
14	С. МУСИНА	109	179	99
15	С. НЕДАН	1277	1266	1171
16	С. ПАСКАЛЕВЕЦ	75	156	66
17	С. ПАТРЕШ	293	377	256
18	С. РОСИЦА	100	149	76
19	С. СЛОМЕР	222	251	186
20	С. СТАМБОЛОВО	758	801	696
Всичко за общината		**22887**	**22437**	**19219**

Таблица № 1. Население по настоящ адрес в община Павликени към 15.12.2024 г. (Източник ГРАО)

2. Технически данни

2.1. Вода

2.1.1. Повърхностни води (хидрографска мрежа)

Територията на община Павликени обхваща района на средната част на Дунавската равнина, която е долинна равнина и малка част от Предбалкана - платовидно - хълмиста. В релефа се открояват две части – долинно-равнинна (р. Росица и прилежащата част от Дунавската равнина) и платовидно-хълмиста. Надморската височина варира между 80 и 450 метра, а средната е 117 метра.

Общината се намира в област с умерено-континентален климат, характеризиращ се с горещо лято, студена зима и голяма годишна амплитуда, близка до най-голямата в страната. Средната годишна температура е 11,60 С. Средна сума на валежите 600 мм., с валежен максимум през лятото и минимум през зимата. Често явление са късните пролетни мразове.

Най – голямата река пресичаща територията на общината е р. Росица. Река Росица води началото си от извор от Централна Стара Планина, над нея е построен яз. Ал. Стамболийски на 30 км от гр. Павликени, разположен на територията на община Сухиндол. Реката навлиза в община Павликени при с. Росица, преминава край гр. Бяла черква, селата Михалци, Стамболово и Лесичери и напуска територията на общината при с. Дичин. Ширината на коритото достига на места до 100 м., като има слаб наклон и описва големи завои. Дъното е покрито с пясък и дребен чакъл. В най - долното си течение склоновете на реката са полегати и ниски. Най - големият приток на реката е река Видима, която се влива преди гр. Севлиево. Река Ро-

сица се влива в река Янтра. Средногодишният отток на реката е 2,85 куб. м/с, като разпределението през годината е неравномерно.
Територията на община Павликени е включена в Дунавски район за басейново управление с център гр. Плевен.
Водите са ценен ресурс и компонент на околната среда от изключително значение за човешкия живот и здраве, за естествените екосистеми и за всички икономически сектори, вкл. селско стопанство, енергетика, транспорт и туризъм.

Територията на Община Павликени попада в обхвата на повърхностни водни тела на р. Ломя с код BG1OS400R010 (поречие Осъм), р. Негованка с код BG1YN400R010 (поречие Янтра), р. Росица с код BG1YN400R012 (поречие Янтра), р. Елийска с код BG1YN300R026 (поречие Янтра) и р. Студена с код BG1YN200R028 (поречие Янтра). На територията на общината са изградени множество канали за изкуствено напояване. Други реки, които преминават през общината са реките Ломя (десен приток на река Осъм), Негованка (вливаща се в р. Янтра), Елийска (ляв приток на река Янтра), Студена (също ляв приток на Янтра). Цялата територия на общината се отнася към Дунавския водосборен басейн, като повече от 80% се падат на водосборния басейн на река Янтра, а останалите – на водосборния басейн на река Осъм. На територията на общината са изградени язовирите Негованка и Караисен, както и множество микроязовири и канали за изкуствено напояване, които в момента са в лошо състояние.
Съвременните политики за устойчиво управление на водните ресурси поставят акцент върху повишаване ефективността на използването им във всички сектори, прилагане на интегриран подход на управление на всички нива, опазване и възстановяване на свързаните с водите екосистеми.

2.1.2. Водоснабдяване

Всички населени места от общината са водоснабдени. Водопроводна мрежа е изградена във всички населени места в Община Павликени. Осигуряването на воден дебит се осъществява от терасите на р. Росица, р. Ломя, р. Негованка и подземни дренажи. Съоръженията, използвани в системата, са шахтови кладенци, дренажи, помпени станции, напорни водопроводи и водопроводи. На територията на общината вътрешната водопроводна мрежа е с дължина около 337 км, а външната около 120 км.
Част от населението използва лични кладенци за питейни и битови нужди и/или за напояване.
Питейните води за селищата в община Павликени се осигуряват както следва:
От терасата на р. Росица получават вода гр. Павликени, гр. Бяла черква, с. Вишовград, с. Росица, с. Върбовка, с. Димча, с. Михалци, с. Стамболово, с. Лесичери и с. Паскалевец.
За водоснабдяването на гр. Павликени са изградени 3 броя каптажи-дренажи за подпочвени води на дълбочина 8 - 10 метра. От тях водите се отвеждат гравитачно до града в събирателна шахта и ПС при ВиК, след което напорно се изпращат в резервоар 220 куб. м. Освен това е изградено и дренажно водохващане и кладенец до с. Росица. Чрез ПС тези води се изтласкват в резервоар за града с обем 900 куб. м., разположен югозападно от града. Водохващане от терасата на р. Росица е изградено и при с. Стамболово. Чрез помпени станции водите се изпращат в резервоар 3000 куб. м., разположен североизточно от гр. Павликени.
Водоснабдяването на гр. Бяла черква е осъществено посредством дренаж, шахтов кладенец и помпени станции, които изпращат водата в резервоар 160 куб. м.
За с. Росица - с. Вишовград е изградено дренажно водохващане в с. Росица, ПС I подем, която захранва резервоара на селото и напорен водопровод до ПС II подем. Последната изтласква водата в резервоар 240 куб. м. за с. Вишовград.
За водоснабдяването на с. Димча и с. Върбовка са изградени шахтов кладенец и ПС на р. Росица при землището на гр. Сухиндол, които захранват с вода резервоара на с. Димча и резервоарите за високата и ниската зона на с. Върбовка. Освен това за с. Върбовка е изградено и гравитачно водоснабдяване. Изградено е и допълнително водоснабдяване.
Водоснабдяването на с. Михалци се осъществява от шахтов кладенец с ПС, която изпраща водата в контрарезервоара на селото.

Село Лесичери се захранва с вода гравитачно от водоизточник, разположен северозападно от селото, и от шахтов кладенец с помпена станция на р. Росица, и напорен водопровод до резервоар на селото. Изградено е и допълнително водохващане.
За водоснабдяването на с. Паскалевец е изграден шахтов кладенец. Чрез ПС водата се изтласква до резервоарите на с. Паскалевец и с. Дичин (извън границите на община Павликени).
От терасата на р. Ломя получават вода с. Бутово, с. Недан, с. Сломер, с. Батак и с. Караисен.
Водоснабдяването на с. Бутово и с. Недан се осъществява с дренажно водохващане с бункерна помпена станция, която изпраща водата до ПС с. Недан. Последната изтласква водата до резервоарите на с. Недан и с. Бутово. Освен това за допълнително водоснабдяване на с. Бутово се използват 2 броя шахтови кладенци. Към тях са изградени бункерни ПС с водопровод до долната помпена станция на селото. Последната изпомпва водите до резервоара.
Чрез дренажно водохващане и ПС се захранват с вода с. Сломер, с. Батак и с. Караисен. Изграден е резервоар 480 куб. м. за с. Сломер, от който се подава вода към разпределителна шахта за резервоарите на с. Батак и с. Караисен. За подсилване водоснабдяването на с. Караисен е изградено дренажно водохващане, разположено югозападно от селото. Чрез гравитачен водопровод, ПС и напорен водопровод тези води се включват към резервоара на селото.
От терасата на р. Негованка получава вода с. Мусина. За целта е изграден шахтов кладенец и помпена станция. Посредством два напорни водопровода се подава вода към резервоарите на с. Мусина и с. Русаля (извън община Павликени).
От терасите на местни дерета получават вода с. Патреш и с. Дъскот. Изградени са дренажни водохващания и ПС, които изтласкват вода до съответните резервоари на селата. Водоснабдяването на с. Дъскот се засилва чрез води от терасата на р. Росица. За целта са изградени 2 броя ПС, облекчителна шахта и резервоар. С. Паскалевец – захранва се от шахтов кладенец в терасата на р. Росица.

Във всички населени места водопроводните мрежи са изграждани основно през 20-те до 80-те години на миналия век. Водопроводните мрежи са остарели и амортизирани. Констатират се множество аварии, скрити течове и висок процент загуби на питейна вода.
В резултат на глобалното затопляне значително намаля дебита на водоизточниците. Засегнати са почти всички населени места на община Павликени, като най-голям е проблемът в селата Лесичери, Долна Липница, Недан, Димча, Патреш, Горна Липница, Караисен, Сломер и гр. Бяла черква и с. Паскалевец.

Таблица № 2. Справка за водоизточниците и водопроводните съоръжения в община Павликени

№ по ред	Населено място	Водохващане		2001 г.	2023 г.	Забележка
		наименование	вид	дебит л/с	дебит л/с	
1	2	3	4	5	6	7
1.	гр. Павликени	Изворите-старо	дренаж		17,500	
		Изворите-ново	дренаж	42,000		
		Гюр чешма-старо	дренаж	2,000	10,800	
		Гюр чешма-ново	дренаж	5,000		
		Водохв. Плодови сокове - с. Стамболово	дренаж	12,000	8,000	
		Тунков кладенец с. Росица - нов	дренаж		20,000	
		Тунков кладенец с. Росица -стар	дренаж	41,000	13,500	
2.	с. Стамболово	Адъта	каптаж	2,500	5,000	
3.	с. Михалци	Шахт. кладенец-стар	шахт. кладенец	2,500	1,500	
		БПС-1	шахт. кладенец	5,000	7,500	
		БПС-2	шахт. кладенец	2,200	0,000	

№ по ред	Населено място	Водохващане		2001 г.	2023 г.	Забележка
		наименование	вид	дебит л/с	дебит л/с	
1	2	3	4	5	6	7
4.	с. Мусина		шахт. кладенец	3,700	12,500	
5.	с. Лесичери	Червен бряг	дренаж	5,000	0,500	не работи
		Дълбок дол	дренаж		0,100	не работи
		Нов	дренаж		1,400	
6.	с. Дъскот	Сух бунар	дренаж	1,800	0,900	
		ПС Дъскот-1	шахт. кладенец	2,200	2,700	
7.	с. Патреш	др. № 1	дренаж	1,700	0,800	
		др. № 2	дренаж	1,700	0,300	
		др. № 3	дренаж	0,800		
		др. № 4	дренаж	0,800	0,200	
		Общински -нов	дренаж		3,700	
8.	с. Горна Липница	до Помпена станция	дренаж	6,100	0,150	
		Гюрлюка	дренаж		3,600	
9.	с. Батак	под Канала	дренаж	2,200	2,150	
10.	с. Караисен	Дере Арсъза	дренаж	5,800	1,800	
11.	с. Сломер	зад Кръста	дренаж	0,100	0,100	
		Помпена станция Варана	дренаж		3,500	
12.	с. Недан	до Помпена станция	дренаж	3,500	2,250	
		към Бутово	дренаж		1,150	
13.	с. Бутово	Под Мешелика	шахт. кладенец	3,600	1,800	
14.	гр. Бяла черква	под Керамична фабрика	шахт. кладенец	6,500		не работи
		Белина	дренаж	2,500	3,450	
		ПС	шахт. кладенец	0,000	3,500	не работи
		Шахт. кл. № 1, 2, 3 и 4 (не работят) - 4х 2,5	шахт. кладенец	10,000		не работи
		Курията	шахт. кладенец	11,000		не работи
15.	с. Димча	ПС в Сухиндолско		4,400		не работи
		Горник	каптаж	0,050	2,000	
		Салимца	каптаж	0,050		не работи
16.	с. Върбовка	Горник	каптаж	0,300		не работи
		Кръвеник	каптаж	0,400	0,200	
17.	с. Вишовград					
18.	с. Паскалевец	Обслужва се от Район Велико Търново				
19.	с. Росица	над Чешмата	каптаж	3,100	4,000	
20.	с. Д. Липница	Обилото	дренаж	3,500	1,250	
		Мочура (Равнината)	дренаж-нов	1,900	0,720	
			Всичко:	**196,900**	**138,520**	

Таблица № 2. Справка за водоизточниците и водопроводните съоръжения в община Павликени

Забележка: Данните за дебитите са на база подадено средно годишно водно количество през 2001 г. и 2023 г.

От направените проби от РЗИ Велико Търново (https://rzi-vt.egov.bg/wps/portal/rzi.velikotarnovo/main-activities/public-health/environmental-factors/water/spravka_voda_2025_02_1) на местните водоизточници на питейна вода, по населени места в Община Павликени, става ясно, че има завишени количества kd замърсители нитрати, които се внасят в почвата с торовете и преминават във водите.

При обработването на земята не се прилагат принципите на „добрите земеделски практики", няма обследване на почвата за натрупани химически елементи и вещества. Общината няма контролни функции върху земеделските арендатори, липсват механизми на въздействие вър-

ху внасянето на замърсители в почвите. Замърсяването на почвите, от тях и на водите, става с пестициди и нитрати. Това е така поради факта, че земята се експлоатира от частни кооператори, които не обследват химичния състав на почвата, а торят без определена норма с азотни и амониеви торове.

Въз основа на договор, сключен на 21.04.2016 г., между Асоциацията по ВиК на област Велико Търново и оператора „ВиК Йовковци" ООД гр. Велико Търново за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги, водопроводната и канализационна мрежа на общината е предоставена за управление и експлоатация на ВиК оператора.

2.1.3. Канализационна мрежа.

Канализационна мрежа, с дължина 41 км, е изградена само в гр. Павликени. Изградена е и пречиствателна станция за отпадъчни води.

2.1.4. ВиК проекти

През последните години изпълнените проекти, насочени към подобряване на ВиК инфраструктурата на територията на Община Павликени, са:

- Допълнително водоснабдяване на с. Върбовка;
- Рехабилитация на водопроводната мрежа на гр. Павликени - първи етап;
- Реконструкция на водопроводна мрежа в гр. Павликени – II етап, подетапи 2.1, 2.2, 2.4, 2.5 и 2.6, част от клоновете, попадащи в обхвата на подетап 2.3 ;
- Реконструкция и рехабилитация на вътрешна водопроводна мрежа в град Бяла черква и село Караисен;
- Основен ремонт на водопроводна мрежа в с. Росица;
- Подмяна на съществуващи тласкателни водопроводи от ПС на с. Росица до НР на с. Вишовград;
- Изграждане на ГПСОВ с довеждащ колектор и прилежаща инфраструктура в гр. Павликени.

Проектите, насочени към подобряване на ВиК инфраструктурата на територията на Община Павликени, които са в процес на изпълнение или очакващи финансиране, са:

- Реконструкция на водопроводната мрежа в гр. Павликени – II етап, Подетап II.7 подетапи II.7.1, II.7.2, II.7.3 и II.7.4;
- Реконструкция и модернизация на водоснабдителната система с. Недан – I етап;
- Изготвяне на технически проекти за реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа в селата Патреш, Лесичери, Горна Липница, Дъскот, Долна Липница и Бутово;
- Реконструкция на вътрешни водопроводни мрежи в: с. Лесичери, етап I и с. Патреш, етап I; с. Горна Липница, етап I и с. Долна Липница, етап I; с. Бутово, етап I и с. Дъскот, етап I.

2.1.5. Минерални води, местонахождение, характеристика, дебит

На територията на община Павликени има наличие на минерална вода. Единствен вписан в МОСВ - Регистър на ресурсите на минералните води - публична общинска собственост по находища и водовземни съоръжения сондаж Р-1хг. Сондажът, утвърден със Заповед №РД-957/19.12.2013 г. се намира върху имот общинска собственост ПИ № 000448, в местността „Маринополци", землище Павликени. Минералната вода от сондажа е с температура 50°С и дебит 6,62 л/с.

Сондаж Р-1хг е прокаран от Геологопроучвателно предприятие Плевен през периода 1989-1990 г. до дълбочина 2000 м., с основна цел разкриване на термоминерални води и евентуалното му използване като черпателен в бъдеща термодвойка, за отопление на оранжерии. Проведено е опитно водочерпене с еърлифт. Въздушните тръби са пуснати на дълбочина 759 м, получен е дебит 15 l/s при динамично водно ниво 126,5 м, замерена температура 50^0С. При разкриване на водата тя е била с минерализация 5,1g/l, при следващи взимания на проби минерализацията почти не се променя. По химичен състав е хлоридно-сулфатно-натриева.

В момента сондаж Р-1ХГ, не се отдава на концесия и не се използва активно. Установено е несъответствие на радиологичните показатели, обща алфа активност и обща бета активност, с нормативно допустимите. По тази причина изворът не може да получи комплексна балнеологична оценка и да бъде актуван като общинска собственост.

2.1.6. Замърсяване на водите - Източници на замърсяване на територията на общината и извън територията на общината

Основни замърсители на повърхностните и подпочвените води в община Павликени са:

- Битови и промишлени отпадни води;
- Изхвърляне на битови отпадъци в речните легла и/или безразборно в природата;
- Формиране на отпадни води от животновъдството и изливането им неугнили в почвите;
- Натоварване на почвите с нитрати и пестициди, следствие от сеитбообращението, попадане на замърсителите в подпочвените води.

Битовите и промишлените отпадни води на гр. Павликени са обхванати от Градската пречиствателна станция за отпадни води (ГПСОВ) на гр. Павликени. След пречистването си се заустват в река Павликенска.

Река Росица извира от Стара Планина и минава през гр. Севлиево. На нея са построени заводите на фирма „Идеал – Стандарт“, които със своето производство изхвърлят отпадъчни води, преминаващи през пречистване през ГПСОВ на гр. Севлиево.

Река Негованка извира на територията на Габровска област като в община Павликени влиза при с. Михалци. Река Негованка се влива в язовир Негованка като преминава през карстови образования и завършва с водопад. Тази част на реката е под закрила на закона за защитените територии. Замърсителите там са от органичен вид.

Няма данни за производства, отделящи токсични химикали.

Основни замърсители на водите в общината се явяват земеделието, животновъдството и нерегламентираното изхвърляне на битови отпадъци в дерета и пасища.

От земеделието и животновъдството се отчита нитратна натовареност на подпочвените води, а също така и замърсяване с патогенни микроорганизми.

За недопускане увеличение съдържанието на нитрати в питейните води над хигиенната норма, следва да се прилагат „добрите земеделски практики”. Този режим включва стриктно спазване на технологичните норми за дозиране на азотните торове според нуждите на растенията и качествата на почвите. Необходимо е също в санитарно охранителните зони, да не се оставят угари, земите да се залесяват или затревяват, да се прилага сеитбооборот и засаждане на терените във вододайните зони около водоизточниците с култури, които изискват помалки количества азотни торове (напр. пшеницата и люцерната имат по- малки нужди от азот в сравнение с царевицата и цвеклото).

Общината няма механизъм за контрол на дейността на земеделските производители.

Качеството на питейната вода е в пряка зависимост от състоянието на водните запаси в реките, езерата и водоемите, обезлесяването на горските територии, нерегламентираните замърсявания в коритата на реките и пасищата.

2.1.7. Емисионен контрол на отпадъчни води

Емисионен контрол на отпадъчни води се извършва на производствените предприятия, които заустват в канализационните мрежи на населеното място и селищната пречиствателна станция своите отпадъчни води. Целта на емисионния контрол е опазването на водите от замърсяване с токсични, вредни и опасни за околната среда вещества. Басейнова дирекция „Дунавски район“ – гр. Плевен, осъществява контрол над лицата, които експлоатират канализационната мрежа и градската пречиствателна станция. Данни от емисионен контрол в общината не постъпват. На територията на общината канализационна мрежа е изградена само в гр. Павликени. Към канализационната мрежа на гр. Павликени са свързани всички промишлени фирми и частни имоти. През 2015 г. по проект, финансиран от ОП „Околна среда 2007-2014 г.“ канализационната мрежа е рехабилитирана. В рамките на същия проект е изградена и градска пречиствателна станция за отпадни води.

2.2. Въздух

Съгласно изискванията на националното и европейско законодателство територията на България е разделена на шест района и агломерации (с население над 250 000 души) за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, и тяхната категоризация в зависимост от степента на замърсяване. Община Павликени не е включена като район за оценка и управление на качество на атмосферния въздух.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху тяхното разсейване или задържане, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори, като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и др.
Влошеното качество на атмосферния въздух води до сериозни здравословни проблеми на населението, особено в силно урбанизираните зони, както и до загуба на биологично разнообразие, и увреждане на екосистемите.
Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой в Община Павликени са от секторите промишленост, битово отопление и транспорт.
На територията на община Павликени няма изградена и функционираща автоматична измервателна станция за контрол на качеството на въздуха като част от НСМОС.
Контрол върху качеството на въздуха се осъществява чрез измервания от мобилната лаборатория на ИАОС - Русе.
През 2024 г. Община Павликени е включена в утвърден от Министъра на околната среда и водите годишен график на мобилна лаборатория – Русе, която измерва нивата на основните показатели, които са включени в оценката на КАВ, както следва: фини прахови частици, серен
диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид и озон.
Мобилният пункт беше разположен в двора на Детска ясла гр. Павликени, ул. „Хаджи Димитър“ № 49.
Според изискванията на нормативната база по околна среда, продължителността на измерването е 51 денонощия, разпределени равномерно по две седмици през всеки от четирите сезона.
Измерванията в гр. Павликени, ул. „Хаджи Димитър“ № 49 са проведени в продължение на 53 денонощия в рамките на четирите годишни сезона.
Направеният анализ от получените данни в РИОСВ – Велико Търново, показва, че за измерените замърсители: фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$), серен диоксид, въглероден оксид, азотен диоксид и озон, няма регистрирани превишения на нормите за КАВ, съгласно изискванията на националното законодателство.
Съгласно разпоредбите на Наредба 12 от 15 юли 2010 г. за норми на серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид, озон в атмосферния въздух, ако за оценяването на изискванията за нормите за нивата на $ФЧП_{10}$ се използват индикативни измервания, следва да се оценява 90,4 перцентил, който трябва да бъде по-нисък или равен на 50 $\mu g/m^3$. Извършените изчисления, на базата на резултатите от проведените измервания, показват, че нивото на $ФЧП_{10}$, при 90,4 перцентил е 23,0 $\mu g/m^3$, което означава, че средноденонощната норма за $ФЧП_{10}$ в Община Павликени не е превишена.

Дата на измерването	Измерена средноденонощна концентрация на $ФПЧ_{10}$, $\mu g/m^3$
05.04.2024 г.	9,0
06.04.2024 г.	11,0
07.04.2024 г.	10,0
08.04.2024 г.	6,0
09.04.2024 г.	8,0
10.04.2024 г.	7,0

Дата на измерването	Измерена среднодеионощна концентрация на $ФПЧ_{10}$, $\mu g/m^3$
11.04.2024 г.	13,0
12.04.2024 г.	18,0
13.04.2024 г.	19,0
14.04.2024 г.	11,0
15.04.2024 г.	7,0
16.04.2024 г.	26,0
17.04.2024 г.	21,0
21.06.2024 г.	23,0
22.06.2024 г.	15,0
23.06.2024 г.	12,0
24.06.2024 г.	14,0
25.06.2024 г.	17,0
26.06.2024 г.	13,0
27.06.2024 г.	12,0
28.06.2024 г.	7,0
29.06.2024 г.	13,0
04.07.2024 г.	5,0
05.07.2024 г.	13,0
06.07.2024 г.	12,0
07.07.2024 г.	10,0
08.07.2024 г.	15,0
26.09.2024 г.	18,0
27.09.2024 г.	15,0
28.09.2024 г.	15,0
29.09.2024 г.	11,0
30.09.2024 г.	3,0
01.10.2024 г.	5,0
02.10.2024 г.	9,0
03.10.2024 г.	12,0
04.10.2024 г.	19,0
05.10.2024 г.	20,0
06.10.2024 г.	11,0
07.10.2024 г.	8,0
08.10.2024 г.	8,0
04.12.2024 г.	19,0
05.12.2024 г.	23,0
06.12.2024 г.	25,0
07.12.2024 г.	12,0
08.12.2024 г.	20,0
09.12.2024 г.	19,0
10.12.2024 г.	14,0
11.12.2024 г.	18,0
12.12.2024 г.	12,0
13.12.2024 г.	25,0
14.12.2024 г.	43,0
15.12.2024 г.	23,0
16.12.2024 г.	9,0

Таблица № 3. Резултати от извършени измервания на $ФПЧ_{10}$ през 2024 г.

2.3. Отпадъци

На основание чл. 52, ал. 2 от ЗУО е разработена Програма за управление на отпадъците на територията на община Павликени за периода 2021-2028, на основание чл. 29 от ЗУО е приета с решение № 666/19.12.2022 г. на ОбС Павликени и става неразделна част от настоящата Програма.

В нея са отразени всички мерки и действия, отнасящи се до управлението на отпадъците и подобряването на екологичната обстановка в населените места.

Основната цел на Програмата е да допринесе за устойчивото развитие на Община Павликени, чрез реализиране и прилагане на интегрирана система за управление на отпадъците, която следва да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, увеличаване дела на разделно събраните отпадъци, както и стимулиране на инвестициите за подобряване управлението на отпадъците.

2.3.1. Битови отпадъци

Битовите отпадъци (БО) се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът им зависят от мястото на образуване, от стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустроеност на населените места, начина на отопление и други индивидуални фактори.

Наличната информация за БО позволява да се направят някои основни изводи:

- Относителният дял на рециклируемите компоненти в ТБО е около 40 %, което е в съответствие със средните им стойности.
- Оставащата част след отделяне на рециклируемите компоненти се разделя на два вида органична и неоползотворима. Отпадъците с органично съдържание, предполагат възможности за компостиране, а другата част са неоползотворимите отпадъци, които се обезвреждат чрез депониране.

На база наличната информация може да се направи извод, че значителни количества ресурси от отпадъчния поток се „губят“ при депонирането на битовите отпадъци, поради това, че не се изхвърлят разделени при източника (домакинствата).

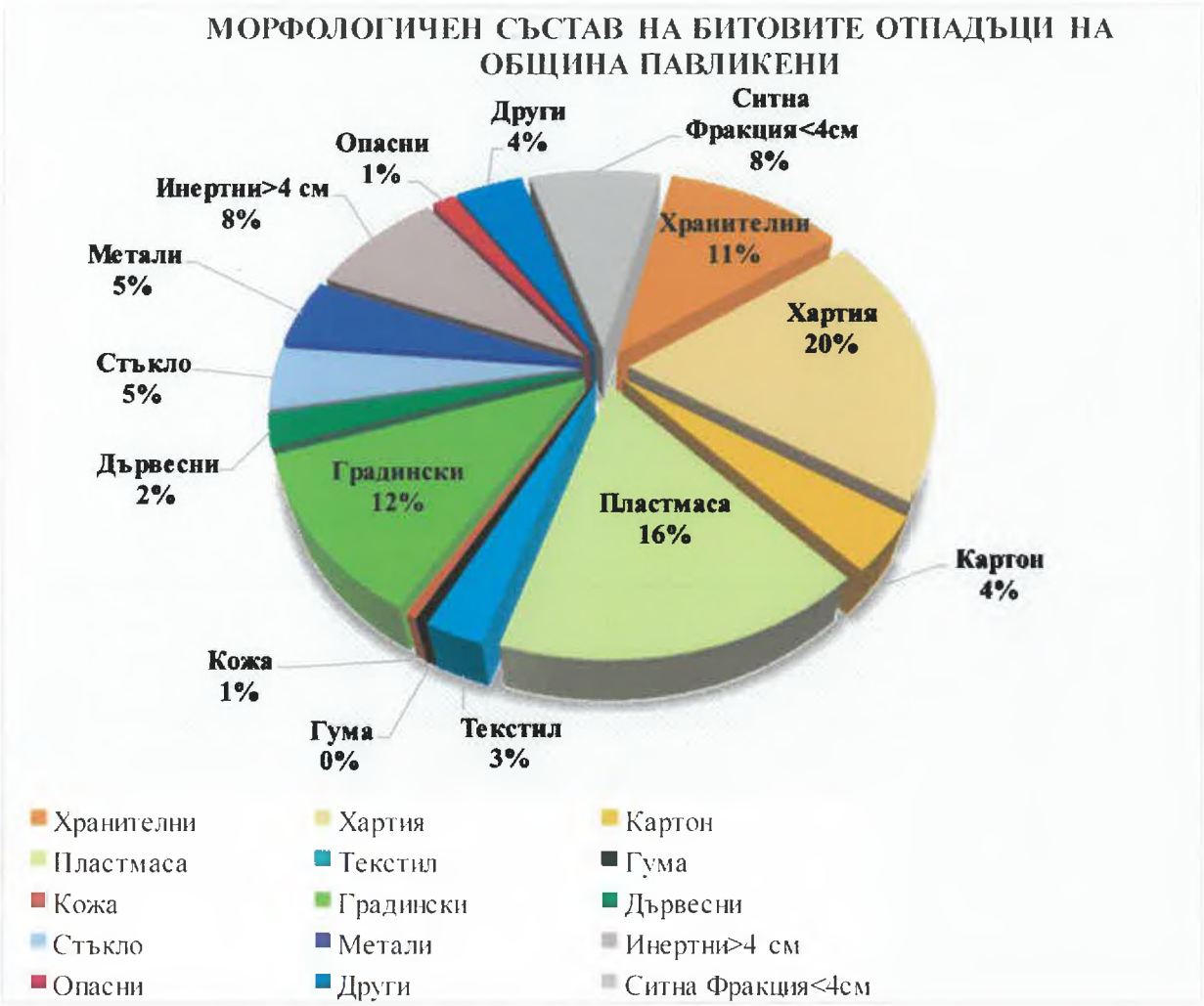
Дейностите по събиране и извозване на битови отпадъци се осъществяват от Общинско предприятие „Благоустрояване и комунални дейности“, което притежава Разрешения за правоспособност, издадени по реда на ЗУО за изпълнението на дейности с отпадъци.

От 01.07.2016 г., със Заповед № 428/19.01.2016 г. на директора на РИОСВ – гр. Велико Търново е преустановена експлоатацията на депо за битови отпадъци – гр. Павликени.

Отпадъците от домакинствата се извозват на Регионално депо за битови отпадъци с. Санадиново, регион Левски, общ. Никопол.

Община Павликени има изготвен морфологичен анализ на състава и количеството битови отпадъци образувани на територията на Община Павликени за четирите годишни сезона през 2022 г.

В графиката по-долу е показан среднопретегленият Морфологичен състав на битовите отпадъци за цялата община, за четири сезона.

Фигура № 4. *Графика на морфологичния състав на Община Павликени на битовите отпадъци за четири сезона* – 2022 г.

Община Павликени има действащ Договор за разделно събиране на битови отпадъци от опаковки, сключен на 19.03.2018 г. с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „БУЛЕКОПАК“АД. Кметът на Община Павликени, оказва съдействие на организацията за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т. ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране в съответствие с чл. 19, ал. 3, т. 7 на ЗУО.

2.3.2. Производствени отпадъци

Наблюдението на производствените отпадъци се извършва по специфична номенклатура от Наредба № 2 на МОСВ за класификация на отпадъците, данните се подават в Изпълнителна агенция по околна среда.

По вид производствените отпадъци, които се генерират на територията на Община Павликени, са следните:

- Отпадъци от хартия и картон („Унипак“ АД);
- Текстилни отпадъци („Елит“ АД, шивашки цехове, магазини, в които продават употребявани дрехи);
- Растителни отпадъци (фирми по озеленяване);
- Отпадъци от черни и цветни метали (леярни);
- Отпадъци от хранителна промишленост (хлебозавод, фирми за производство на храни).

Разпореждането с производствените отпадъци е отговорност на фирмите, които ги генерират и се осъществява, и контролира съгласно действащата нормативна уредба.

На фирмите, опериращи на територията на община Павликени, е предоставена възможност да сключат индивидуални договори за ползване услугите на Регионалната система за управление на отпадъците в с. Санадиново, община Никопол.

2.3.3. Опасни отпадъци

В Община Павликени опасни отпадъци се генерират от масово разпространени за страната отпадъци - пестициди, акумулатори, отработени масла, батерии, опаковки от печатарски масла, болнични отпадъци и други.

Община Павликени има действащи договори с фирми, които регулярно провеждат кампании за разделно събиране, транспортиране, предварително третиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба МПС; отработени масла; негодни за употреба батерии и акумулатори; излезли от употреба гуми.

Разпореждането с болничните отпадъци е нормативно уредено, като те се събират и предават за обезвреждане в инсинератори.

2.3.4. Растителни отпадъци

В годините на преход се увеличава ръстът на отглеждане на селскостопански култури в еднофамилните дворове за прехрана. Районът се развива като „земеделски“ (отглеждане на зърнени култури, зеленчуци и плодове, цветя и декоративна храстова растителност). Това от своя страна води до проблем, свързан със събирането и обезвреждането на растителните отпадъци. При градски условия тези видове отпадъци са предвидени в схемата за сметосъбиране и сметоизвозване.

Изпълняваната система за разделно събиране на биоразградими отпадъци/зелени отпадъци от паркове и градини в община Павликени е с кафяви контейнери 1100 л. и специализирано транспортно средство.

През 2015 г., по проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Левски (Никопол)“, са закупени и поставени 54 бр. кафяви контейнери за разделно събиране на биоразградими отпадъци в гр. Павликени. Допълнително от Община Павликени са закупени 40 бр. кафяви контейнери. През 2023 г. са закупени и разположени в гр. Павликени още 50 бр.

В рамките на проект „Въвеждане на демонстрационни мерки за предотвратяване образуването и устойчиво управление на битови отпадъци в община Павликени“ са раздадени компостери с вместимост 400 л. за домашно компостиране на 85 домакинства. Поставени са 4 броя компостери на обществени зелени площи - 3 бр. в гр. Павликени и 1 бр. в гр. Бяла черква. Обслужват се от ОП БКД - 3 бр. и от служителите на Зоокът Павликени – 1 бр.

Предстои процедура за кандидатстване с общо проектно предложение в партньорство с общините Свищов, Никопол и Белене членове на РСУО за регион Левски/Никопол: с наименование: „Надграждане на системите за разделно събиране на биоразградими отпадъци и модернизация на Регионална инсталация за компостиране за нуждите на Общините Свищов, Павликени, Белене и Никопол“ по процедура № BG16FFPR002-2.004 „Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци-втора“, по приоритет 2 „Отпадъци“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.,

По процедурата се предвижда да се предоставят средства за осигуряване на общините на необходимите съдове, техника и инсталации за разделно събиране и последващо компостиране на цялото количество хранителни и градински биоотпадъци (по смисъла на т. 2 на § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците), които се събират чрез общинските системи за смесено събиране на битови отпадъци, съответно ще се намали количеството депонирани битови отпадъци.

2.4. Почви и нарушени територии

2.4.1. Почви

Геоложката основа, релефът и климатичните особености определят вида на почвите и тяхното състояние. Според генерализираната схема на почвите в България, територията на община Павликени е изградена от няколко вида почви.
В община Павликени преобладават клас равнинни ландшафти.
Характерни за района са силно излужените черноземи с мощност на хумусния хоризонт от 45-50 см. По механичен състав се отнасят към тежко песъчливо-глинестата разновидност. В повърхностният слой съдържат от 46,8 до 57,1% физическа глина. По отношение на агрегатния състав те притежават по-добра структура в сравнение с карбонатните и типичните черноземи. Относителното им тегло се движи от 2,61 до 2,76 g/cm^3 а обемното им тегло при ППВ от 1,33 до 1,41 g/cm^3. Общата им порьозност в сухо състояние в повърхностният хоризонт се изменя от 30, 4 до 42, 9%. Пределната полска влагоемност (ППВ) за почвеният хоризонт от 1 до 100 см е средно 27%, влажността на завяхване 15, 2%. Съдържанието на хумус в повърхностният хоризонт е средно 2,5 – 3%, а реакцията на почвата /pH във H2O/ е 6,7 до 7,2. Характеризират се като слабо до средно обезпечени с усвоим за растенията азот и подвижен фосфор, много добре запасени с подвижен калий и микроелементи. Определени са като едни от най-плодородните почви у нас.
В района се срещат и оподзолени черноземи, тъмносиви горски почви, ливадни черноземи и др.
Статистическите данни показват, че с най-голям размер и относителен дял на експлоатация на почвите са нивите, следвани от мерите, пасищата и трайните насаждения. Най-малък дял се пада на разсадниците, за които има традиции, опит и пазари за реализиране на високи доходи, и които са важен източник за разширяване на трайните насаждения, а също и посадъчен материал за търсени в Европа декоративни растения. Най-голям дял от засети (в т.ч. засадените) площи заемат есенниците, като при тях за последните 10 години се очертава нарастване на площите пшеница и обемът на произведената продукция, докато площите ечемик и обемът на производството намаляват два пъти. При пролетните култури нарастват площите, засети с царевица за зърно и слънчоглед, както и обемът на производството, но намаляват площите и добивите на такива важни култури като соя, овес, и всички видове зеленчуци, които са основна суровина за зеленчуковата промишленост. Голямо намаление отбелязват и трайните насаждения, при които основните видове са ябълки, лозя, череши и вишни. Фуражните култури са сравнително слабо засегнати, поради рязкото намаляване обема на животновъдството.

В таблица № 4 по-долу са посочени класовете ландшафти, към които спада релефът на община Павликени.

Група	Клас	Тип	Подтип
1	2	3	4
Ландшафти на алувиални Низини със средна степен на земеделско усвояване	Равнинни ландшафти	Ландшафти на умерено континенталните ливадно-степни и горски низини	Ландшафти на ливадно-степните низини
Ландшафти на черноземни ливадно-степни равнини на льосови скали с висока степен на земеделско усвояване		Ландшафти на умерено континенталните степни, ливадно-степни и лесостепни низини	Ландшафти на черноземни ливадно-степни равнини
Ландшафти на лесостепните равнини на льосови скали с висока степен на земеделско усвояване. Ландшафти на лесостепните равнини на варовикови скали със средна степен на земеделско усвояване.			Ландшафти на лесостепни равнини
Ландшафти на средно-	Планински	Ландшафти на умерено-	Ландшафти на

Група	Клас	Тип	Подтип
1	2	3	4
планинските широколистни гори на варовите скали	ландшафти	влажните планински гори	средно-планинските широ-колистни гори

Таблица №4. Класове ландшафти, към които спада релефът на община Павликени

2.4.2. По-характерни типове почви на територията на община Павликени са:

Ордери: А – почви, несвързани със зонални климатични условия
тип наносни (Fluvisols, FL)
подтип – карбонатни (calcaric, FLe)
Това са млади почви, които се образуват от съвременните речни наноси. Решаващо значение при формирането им оказват повишеното ниво (от 1 до 3 cm дълбочина) на почвените води, както и различното им обрастване с растителност. Наносни почви има покрай всяка река.
Общи особености: формират се винаги на заливната и първата надзаливна тераса на реките. Подложени са на периодично (може да не е ежегодно) заливане и натлачване на нови наноси. При естествени условия върху тях расте водолюбива растителност – дървесна (елша, върба, топола, бряст, полски ясен) и тревно-ливадна (власатка и др.).
Поради периодичното отлагане на нови материали, наносните почви имат само един слабо или по-добре изразен хумусен хоризонт, под който в дълбочина се редуват различни по песъчливост и химичен състав пластове наслоявания на речните наноси.

ордери: Е – почви със забележима повърхностна акумулация на наситена с бази органична материя
тип черноземи (Chernozems, CH)
подтип – обикновени (haplic, CHh); глеевидни (gleyic, CHg)
Черноземите са известни като калциево-хумусни почви с широко разпространение в континенталните и умереноконтиненталните области на Европа, Азия и Северна Америка.
Почвеното богатство на България се дължи в голяма степен на черноземите. Надморската височина варира от 80 до 450 м. Специфично разнообразие за община Павликени внасят базалтовите могили Косматица (370м) и Чатала (410м). Разпространени са и по протежението на каньона на р. Негованка в землището на с. Михалци и долината на река Росица.
Черноземите са образувани върху льос, льосовидни седименти, глини, мергели и варовици при наличието на ливадностепна и горскостепна растителност. Най-благоприятни условия за тяхното развитие и формиране има в областите с разнотревно-житни треви. Тези условия и редуването на влажни и сухи периоди през годината подпомагат хумификацията, насищането на хумуса с калций и излужването на карбонатите.

тип Файоземи (Fhaeozems, FH)
Подтип – лесивирани (luvic, FHl)
Наименованието им идва от гръцката дума „phaios“ (тъмен) и от руската „земля“ (земя). Тези почви най-общо се определят като тъмни черноземновидни. Като почвен тип са обособени от досегашните тъмносиви горски и деградираните (оподзолени) черноземи. Файоземите са разпространени между черноземите и обикновените лесивирани почви, в райони с преходно-континентален климат. Релефът, върху който са разположени, е равнинен и слабо хълмист. Почвообразуващите материали са льос и льосоподобни глини. Повечето от тези почви са обработваеми земи. Естествената растителност е под силното въздействие на човека. На места върху файоземите растат гори от цер и благун, както и смесени дъбови гори с липа и воден габър.

ордери: F - почви с акумулация на глина или сексвиоксиди и органична материя в подповърхностните хоризонти
тип: Лесивирани (Luvisolsq, Lv)

подтип: хромови (канеленовидни) (chromic, LVx)
Червените лесивирани почви представляват излужени канеленовидни (канелени) с червен В - хоризонт. Релефът е предимно хълмист, осигуряващ добър дренаж на терените. Естествената растителност на канелените почви е от нискостъблени гори и храсталаци, редини и пасища. Доминират съобществата на косматия дъб, благуна, пърнара, някои средиземноморски видове. Често срещани са разредените гори от източен габър, драка, смрадлика и тревни съобщества от кафтарика.
Почвообразуването при тези почви дълго време е протичало без прекъсване като ферсиалитно. Затова канелените почви са твърде стари и с много реликтови белези. Ферсиалитизацията, която протича главно през сухия период, обуславя образуването на железни съединения, които оцветяват почвата в канелен и червеникав цвят.

2.4.3. Замърсяване на почвите – източници
Основни източници на почвените замърсявания с тежки метали и металоиди са земеделието, атмосферните отлагания, минните обекти и индустриалните предприятия, както и автотранспорта. В резултат на локалните и дифузни замърсявания на почвите настъпват трайни промени в състоянието им, а от там и в качеството на произвежданата продукция.
В община Павликени няма производства от типа на химическа, рудодобивна или тежка металургична промишленост, които да замърсяват почвите.
Като компонент на околната среда, почвата е незаменим, ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване.

2.4.4. Ерозия
Почвите в района са подложени на деградация вследствие на глобалната промяна на климата, повишаването на температурата, проливните дъждове и дългите засушавания. Ерозията е процес, който механично увреждa почвите, като унищожава хумусния слой, което води до намаляване на почвеното плодородие. Податливостта на почвите към ерозия изцяло зависи от климатичните особености, начините на земеползване и земеделските практики. Причинители на почвената ерозия са водата и вятърът, които механично разрушават и отнасят почвените частици. Наличието на по-малки наклони не създава сериозни условия за увеличаване на ерозионните процеси при почвите. В горските територии, преобладават канелено горски и сиви почви, характерни за предхълмистия район на северните поли на Стара планина. Съществени нарушения на почвата не се наблюдават, с изключение на баластриерите, разположени по поречието на р. Росица.

В община Павликени се наблюдават два вида ерозия: водна и ветрова (План за управление на речните басейни – Басейнова дирекция „Дунавски район").
На ветрова ерозия са подложени земи, предимно в равнинните и обезлесените части.
Водната ерозия е в по-малка степен изразена поради естественото затревяване и самозалесяване на земите, които не се обработват.
В степен средна до силна водната ерозия се наблюдава по някои обезлесени хълмове, но няма регистрирана официално. Ветрова ерозия също не е регистрирана като явление, поради незнание на хората, обработващи земята. Тази ерозия се наблюдава при комасирани терени, премахване на дървесните лесозащитни пояси между нивите.
Нанесени щети от двата вида ерозия не са отчетени и не са подавани сигнали в общината.

<u>Свлачища</u>
По данни от „Геозащита Плевен" ЕООД, в община Павликени има регистрирани свлачищни процеси на територията на две населени места – село Росица и село Лесичери – обхватът им е локален и на практика не засяга жилищни територии.

2.5. Полезни изкопаеми

На територията на общината са установени запаси от суровини за строителна керамика (мергели), както и скални и инертни материали (базалт и чакъл).

Списък на кариерите в община Павликени:

За добив на мергели:

- „Вкопана могила“, гр. Павликени, с площ 30 дка – не работи, обслужвала е керамична фабрика Павликени, която е съборена;
- „Кавака“, с. Бутово, с площ 30 дка – не работи, обслужвала е керамичната фабрика „Бъдеще Бутово“;
- „Ружките лозя“, гр. Бяла черква, с площ 30 дка – не работи, керамичната фабрика е съборена, теренът е реституиран;
- „Фаянс“, гр. Бяла черква, с площ 10 дка – не работи, фабриката е реституирана;
- Находище с. Михалци, с площ 10 дка – не работи, обслужвала е керамичната фабрика „Напред“ с. Михалци.

За добив на баластра:

- „Баластриера“, с. Лесичери – работи;
- с. Вишовград – Трошачно-сортировъчна инсталация за производство на трошено каменни фракции от варовиковите скали в землището на селото.

За добив на базалт (в процес на разработване)

- Находище с. Върбовка, землище с. Върбовка;

В националния концесионен регистър за концесии, предоставяни от държавата, фигурират три решения за откриване на процедури за предоставяне на концесии, както следва:

- Решение № 975 от 21.11.2012 г. на МС, за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за подземните богатства – неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали (базалти), от находище „Върбовка”, разположено в землището на с. Върбовка, община Павликени, област Велико Търново, на „Петургия” ЕООД – София. Дата на сключване на концесионния договор: 12.03.2013 г. Дата на влизане в сила на концесионния договор: 01.01.2000 г. Срок на концесията до дата: 01.01.2035 г.
- Решение № 453 от 10.06.2009 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства – строителни материали – базалти, от находище „Ломенска кория“, разположено в землището на с. Върбовка, община Павликени, област Велико Търново, на „Пътинженеринг“ ООД, гр. Русе. Дата на сключване на концесионния договор: 02.07.2009 г. Дата на влизане в сила на концесионния договор: 02.07.2009 г. Срок на концесията до дата: 02.07.2034 г.
- Решение № 227 от 12.04.2018 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства – строителни материали- варовици и базалтоиди, от находище „Станчова могила”, участък „Северен” и участък „Южен”, разположен в землищата на гр. Сухиндол, община Сухиндол, с. Димча и с. Върбовка, община Павликени, област Велико Търново, на „БАЗАЛТ БЪЛГАРИЯ” ЕООД –гр. София. Дата на сключване на концесионния договор: 01.10.2018 г. Дата на влизане в сила на концесионния договор: 05.10.2018 г. Срок на концесията до дата: 05.10.2043 г.

2.6. Защитени територии и биоразнообразие

На територията на Община Павликени, съгласно Закона за защита на териториите, са регистрирани отделни обекти – природни забележителности:

2.6.1. Защитени дървета

1. ***Дъб*** *(Quercus spp.) (Код в регистъра: 1468).* Намира се в с. Вишовград. Обявен е със Заповед No.851 от 10.08.1983 г., бр. 70/1983 на Държавен вестник. Характеристики на вековното дърво: Години към датата на обявяване: 200. Височина (m): 14 Периметър (m): 2.0;

2. ***Цер (Quercus cerris) (Код в регистъра: 2066).*** Намира се в с. Мусина. Обявен е със Заповед No.159 от 09.03.2009 г., бр. 24/2009 на Държавен вестник. Характеристики на вековното дърво: Години към датата на обявяване: 100. Височина (m): 25. Периметър (m): 1.0;

3. Вековно дърво **Бяла черница** *(Morus alba)* на приблизителна възраст 150 години с височина 11 м, обиколка на стъблото 4,30 м. Намира се в село Росица, в близост до екопътека „За манастира". Дървото е разположено в границите на защитена зона от мрежата „Натура 2000". Обявена е със Заповед № РД-328/03.05.2023 г. на министъра на МОСВ, бр. 50/2023 г. на Държавен вестник.

2.6.2. Природни забележителности и защитени местности

1. ***ПЗ „Момин скок"*** - водопад с площ 0,2 хектара, обявена със Заповед № 3796 от 11.10.1965 г. на МГТП, ДВ, бр. 12/1966. Разположен е в землището на с. Михалци, Община Павликени. Обявена е с цел дългосрочно опазване водопад Момин скок;
2. ***ПЗ „Каньон на река Негованка"*** *- Пещера и пролом на р. Негованка,* с площ 25.5 хектара, обявена със Заповед № 880 от 25.11.1980 г. на Комитет за опазване на околната среда, ДВ, бр. 1/1981 г. Разположена е в землищата на с. Емен, Община Велико Търново и с. Михалци, Община Павликени. Обявена е с цел опазване на пещера и пролом на р. Негованка;
3. ***ПЗ „Мусинска пещера"*** с площ 0,3 хектара, обявена със Заповед № 1799 от 30.06.1972 г. на Министерство на горите и опазване на околната среда, ДВ, бр. 59/1972. Разположена е в землището на с. Мусина, Община Павликени. Обявена е с цел опазване на пещера;
4. ***ПЗ „Понорите"*** - карстова пропаст в с. Мусина, с площ 0,2 хектара, обявена със Заповед № 75 от 09.02.1981 г. на Комитет за опазване на околната среда, ДВ, бр. 20/1981. Разположена е в землището на с. Мусина, Община Павликени. Обявена е с цел опазване на карстова пропаст;
5. ***ЗМ „Комитските дупки"*** – габърова гора в с. Мусина, с площ 1,0 хектар, обявена като историческо място „Бърдото" със Заповед № 58 от 04.03.1985 г. на Комитет за опазване на околната среда, ДВ, бр. 28/1985, прекатегоризирана в защитена местност „Комитските дупки" със Заповед № РД-1302 от 27.12.2002 г. на Министъра на околната среда и водите, ДВ, бр. 7/2003. Разположена е в землището на с. Мусина, Община Павликени. Обявена е с цел опазване на характерна вековна габърова гора.

Почти всички защитени територии са отдалечени от населени места и устройствени зони с допустим режим на застрояване, единствено ПЗ „Пещерата" е разположена в непосредствена близост до регулационните граници на с. Мусина, но без предвидени устройствени зони в близост. Природна забележителност „Каньон на р. Негованка" е разположена в границите на две общини – община Павликени и община Велико Търново. Територията на общината е с относително добра екологична характеристика. Няма значими източници на замърсяване на околната среда.
Собствеността на защитените местности е общинска или държавна, на дърветата е неустановена.

2.6.3. Защитени зони

Цели на опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания, видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Защитена зона BG0000609 Река Росица – землища Бяла черква, Лесичери, Росица и Стамболово.
Поречието на река Росица – защитена зона в обхвата на НАТУРА 2000 (съгласно критериите на Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията, която се допира до защитена зона по Директива 2009/147/ЕС за птиците).

Природни местообитания
91E0 * Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicionalbae)
6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi
91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens
91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
Бозайници
- Безгръбначни - Алпийска розалия (R. alpina), Бисерна мида (U. crassus), Брумбар рогач (L. cervus), Буков сечко (M. funereus) , Ивичест теодоксус (T. transversalis), Обикновен сечко (C. cerdo), Одонтоподизма (O. rubripes), Ручеен рак (A. torrentium)
- Риби - Голям щипок (C. elongata), Горчивка (Rh. sericeus), Обикновен щипок (C. taenia), Черна мряна (B. meridionalis)
- Земноводни и влечуги- Голям гребенест тритон (T. karelinii), Жълтокоремна бумка (B. variegata), Жълтокоремна бумка (B. variegata), Об. блатна костенурка (E. orbicularis), Смок (E. sauromates), Червенокоремна бумка (B. bombina), Шипобедрена костенурка (T. graeca), Шипоопашата костенурка (T. hermanni)
- Бозайници, без прилепи - Видра (L. lutra), Вълк (C. lupus), Добруджански хомяк (M. newtoni), Лалугер (S. citellus), Пъстър пор (V. peregusna)
- Прилепи - Голям нощник (M. myotis), Голям подковонос (Rh. ferrumequinum)

Дългокрил прилеп (M. schreibersii), Дългопръст нощник (M. capaccinii), Дългоух нощник (M. bechsteinii), Малък подковонос (Rh. hipposideros), Остроух нощник (M. blythii), Подковонос на Мехели (Rh. mehelyi), Средиземноморски подковонос (Rh. blasii), Трицветен нощник (M. emarginatus), Широкоух прилеп (B. barbastellus), Южен подковонос (Rh. euryale)

Защитена зона по Директива за местообитанията, която припокрива защитена зона по Директива за птиците, BG0000233 „Студена река“- землища Батак, Горна Липница, Долна Липница, Караисен.
Предмет на опазване:
1340 * Континентални солени ливади
1530 * Панонски солени степи и солени блата
6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi
6240 * Субпанонски степни тревни съобщества
6250 * Панонски льосови степни тревни съобщества
62C0 * Понто-Сарматски степи
- Растителни видове -Татарско диво зеле (C. tataria)
- Безгръбначни -.Бисерна мида (U. crassus) , Ценагрион (C. ornatum)
- Риби - Белопера кротушка (G. albipinnatus) , Горчивка (Rh. sericeus) ,Обикновен щипок (C. taenia) , Черна мряна (B. meridionalis)
- Земноводни и влечуги- Добруджански тритон (T. dobrogicus) , Жълтокоремна бумка (B. variegata), Об. блатна костенурка (E. orbicularis), Смок (E. sauromates) ,Червенокоремна бумка (B. bombina), Шипобедрена костенурка (T. graeca), Шипоопашата костенурка (T. hermanni)
- Бозайници - Видра (L. lutra) , Лалугер (S. citellus) , Степен пор (M. eversmanni) - доклад
- Прилепи - *няма прикачени документи*

Защитена зона по Директива за местообитанията BG0000216 Емен - землища Емен, Вишовград, Михалци, Мусина

Предмет на опазване:
6110Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi
6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
6240 * Субпанонски степни тревни съобщества
7220 * Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion)
8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
91H0 * Панонски гори с Quercus pubescens
91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
8310 Неблагоустроени пещери

- Бозайници - Широкоух прилеп (Lutra lutra), Видра
- Земноводни влечуги:- Miniopterus schreibersi, Дългокрил прилеп (Myotis blythii), Остроух нощник (Myotis capaccinii), Дългопръст нощник (Myotis emarginatus), Трицветен нощник (Myotis myotis), Голям нощник (Rhinolophus blasii), Средиземноморски подковонос (Rhinolophus euryale), Южен подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Голям подковонос (Rhinolophus hipposideros)
- Малък подковонос (Rhinolophus mehelyi), Подковонос на Мехели (Spermophilus citellus), Лалугер (Vormela peregusna), Пъстър пор (Bombina bombina), Червенокоремна бумка (Elaphe quatuorlineata), Ивичест смок (Emys orbicularis), Обикновена блатна костенурка (Testudo graeca), Шипобедрена костенурка
- Риби - Черна (балканска) мряна (Barbus meridionalis), Балканска кротушка (Gobio uranoscopus)
- Безгръбначни- Бисерна мида (Unio crassus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus) , Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалия (Rosalia alpina), Ивичест теодоксус (Theodoxus transversalis)
- Растения - Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum)

Защитена зона по директивата за местообитанията BG0000239 (Обнова - Караман дол)
Защитена зона BG0000239 „Обнова – Караман дол“ в землищата на с. Сломер, община Павликени, област Велико Търново, с. Деляновци, с. Червена, община Свищов, област Велико Търново, гр. Левски, с. Асеновци, с. Аспарухово, с. Българене, с. Варана, с. Градище, с. Изгрев, с. Козар Белене, с. Малчика, с. Обнова, с. Стежерово, с. Трънчовица, община Левски, област Плевен, с. Бацова махала, с. Санадиново, община Никопол, област Плевен, гр. Славяново, община Плевен, област Плевен, с. Тотлебен, община Пордим, област Плевен, с обща площ 107 486,722 дка. Предмет на опазване в защитена зона BG0000239 „Обнова – Караман дол“ са следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):
– 1530 * Панонски солени степи и солени блата;
– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;
– 3270 Реки с кални брегове с Chenopodion rubri и Bidention p.p.;
– 40C0 * Понто-сарматски широколистни храстчета;
– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи);
– 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества;
– 6250 * Панонски льосови степни тревни съобщества;
– 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
– 6510 Низинни сенокосни ливади;
91E0 * Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae);
– 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);
– 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;

– 91I0 * Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.;
– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
Местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

- бозайници – *Европейски вълк (Canis lupus), Степен пор (Mustela eversmanii), Пъстър пор (Vormela peregusna), Ви д ра (Lutra lutra), Лалугер (Spermophilus citellus), Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersii);
- земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костену рка (Testudo graeca);
- Риби – Распер (Aspius aspius), Обикновен щипок (Cobitis taenia), Черна (балканска) мряна (Barbus meridionalis), Европейска горчивка (Rhodeus amarus);
- безгръбначни – Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Брумбар рогач (Lucanus cervus), Ивичест теодоксус (Theodoxus transversalis), Бисерна мида (Unio crassus);
- Растения – Четирилистно разковниче (Marsilea quadrifolia).

Екопътека Негованка (Еменска екопътека) е разположена в землищата на с. Михалци и с. Емен. Защитена природна забележителност по силата на Заповед № 880/25/11/1980 г., ДВ бр.1/1981 г. и защитена зона в обхвата на Натура 2000 - Емен BG 0000216 (съгласно критериите на Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна), попадаща в община Велико Търново (1/3 -землище на с. Емен) и община Павликени (2/3 - землище на с. Михалци). Неговановската екопътека отстои на 19 км от гр. Павликени и на 24 км от гр. Велико Търново. Тя започва с Еменската пещера, разположена на левия бряг на р. Негованка, преминава през водопада „Момин скок“, където е най-тясната част на каньона, и завършва в долната част на язовир Негованка. Неговановската екопътека е първата екопътека, създадена в България. В периода 2004 – 2006 г. Неговановската екопътека е включена в Екозона „Средна Янтра“. С времето тя се налага и като най-известната част от Екозона „Средна Янтра“.
Основни забележителности от маршрута на екопътеката са:

- Ждрелото на река Негованка – Еменски каньон – защитена природна забележителност код в регистъра на защитените територии – 394.

Еменският каньон е пролом на река Негованка в Средния Предбалкан. Целият каньон представлява живописен антецедентен пролом. Проломът се поделя на две части – Горен боаз и Долен боаз, с обща дължина около 5 км, като между тях в малко долинно разширение е разположено село Емен. Средната надморска височина на двата каньона е около 228 м. Горният боаз започва на около 3 км северозападно от с. Ново село, на 320 м н.в., насочва се на североизток и след около 3 км завършва югозападно от с. Емен на 238 м н.в. Долният боаз започва непосредствено североизточно от с. Емен, на 225 м н.в., насочва се на североизток и след около 2 км завършва при „опашката“ на язовир Негованка, на 180 м н.в. В този участък се разкрива най-красивата част от каньона, като в близост се намира Неговановската екопътека, която преминава по цялата дължина на Долния боаз.

- Еменска пещера – част от природна забележителност Еменски каньон;
- Водопад „Момин скок“ – защитена природна забележителност - код в регистъра на защитените територии – 63 (Заповед № 3796 от 11.10.1965 г., ДВ бр. 12/1966) - на р. Негованка в землището на с. Михалци, община Павликени, височина на пада 9,5 м при надморска височина 180 м.

Защитени природни забележителности

- **Геокомплекс „Зарапово“, с. Вишовград**

Геокомплексът „Зарапово е естествено допълнение към „Неговановска екопътека“, заради непосредствената си близост и впечатляваща красота. Геокомплексът е част от Екозона „Средна Янтра“. Разположен е близо до с. Вишовград, на 15 км от гр. Павликени и на 27 км от гр. Велико Търново.

Най-атрактивната част от геокомплекса е водопадът, висок 15 м.

- **Геокомплекс „Понорите“, с. Мусина**

„Пропастите“, или наричани от местното население „Понорите“ е уникално природно образувание, почти без аналог в страната. Геокомплексът е част от Екозона „Средна Янтра“. Разположена на 400 м от с. Мусина и на 50 м от пътя Павликени–Велико Търново, тази природна забележителност представлява две съседни карстови пропасти, свързани под земята чрез карстова галерия. Съоръжени са с 24-метрови специално изградени вити стълби. Според местните хора пропастите са свързани с галерии, които водят до Мусинската и Еменската пещери.

- **Римски каптаж и Мусинска пещера, с. Мусина.**

Римският каптаж е разположен в югозападната част на с. Мусина. В непосредствена близост до него се намира и Мусинската пещера. Римският каптаж е масивно осмоъгълно четиристенно съоръжение, градено от редуващи се трапецовидни и шестоъгълни блокове. От тук започва двадесеткилометровия Западен акведукт (водопровод) на римския град Никополис ад Иструм (до дн. с. Никюп). Каптажът улавя мощен карстов извор с кристално чиста вода, чиято температура 13,9°С е постоянна целогодишно. Функционирането на акведукта е датирано към II – IV в. сл. Хр., а от каптажа все още извира вода, даваща началото на р. Пещерска.

Мусинската пещера е в съседство на каптажа. Тя е обитавана от дълбока древност. Днес в нея може да бъде видяна компактна колония от прилепи. До Римския каптаж и Мусинската пещера е изградена инфраструктура и са поставени крайпътни указателни табели.

- **Екопътека местността „Канарите“**

Маршрутът между гр. Бяла черква и с. Росица е с дължина 2500 м. Началото е от местността „Уружките лозя“, преминава по левия бряг на р. Росица, покрай паметни и интересни природни обекти и завършва на възвишение над с. Росица с изглед към Дунавското поле.

2.7. Растителност

2.7.1. Гори

Според горско–растителното райониране на България, община Павликени попада в Мизийската горско растителна област, равнинно–хълмистия подпояс на листопадни дъбове и ксеротермични гори.

Преобладаващите дървесни видове, които сформират горите на територията на общината са акация, цер, благун, келяв габър, космат дъб и сребролистна липа. Храсти: глог, шипка, дрян, кучи дрян, птиче грозде, леска, орех и др.

Горските масиви са съсредоточени предимно в землищата на с. Вишовград - 11 293 дка, с. Михалци - 3 794 дка, с. Мусина - 3705 дка. Широколистни насаждения заемат около 92% от площта на горския фонд, а иглолистните около 8%. Наблюдава се масово обезлесяване на горските масиви.

Основно горският фонд е разположен в предпланинските и полупланински територии на общината. Горите са широколистни с преобладаващи видове от благун, цер, акация, липа и др. Общинските гори са 444,60 ха. Площи, които са предадени на общината са се самозалесили или на места горите са навлезли в пасищата, така преминават към стопанисване като гори. Практически съществуват много сериозни предпоставки за разширяване и обогатяване на общинския горски фонд, особено върху ерозирали терени, не земеделски земи и в непосредствена близост до урбанизираните територии, тази възможност се дава от фонд Земеделие.

По проект „Първоначално залесяване на неземеделски земи в община Павликени” са залесени общо 301,01 дка на територията на община Павликени с дървесни видове - зимен дъб, планински ясен и сребролистна липа, находящи се в землищата на с. Караисен, с. Батак, с. Патреш и гр. Павликени. Проектът е финансиран по Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г., мярка 223 „Първоначално залесяване на неземеделски земи“ на стойност 264 658,60 лв.

По проект „Залесяване на неземеделски земи в община Павликени” са залесени общо 596,7 дка горски масиви, находящи се в землищата на с. Бутово, с. Долна Липница, с. Лесичери и с. Върбовка. Проектът е финансиран по Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г., мярка 223 „Първоначално залесяване на неземеделски земи” на стойност 535 180,95 лв.

През 2023 г., след преминал търг за сеч на дървесина от дървесен вид „топола“ в землището на с. Лесичери, отдел 444, подотдел „ц”, е проведена тръжна процедура за възлагане на дейности по залесяване и стопанисване на обекта със същия дървесен вид.

2.7.2. Растениевъдство

Растениевъдството в общината е широко застъпено във всички населени места, независимо от известните разлики в почвените категории и релефа.
Селското стопанство е основен отрасъл в общинската икономика на Павликени и е важен източник на доходи. То осигурява и суровини за част от преработвателните предприятия в общината.
Земеделските територии заемат 78,96% (49 160,49 ха) от общата територия на общината по данни на ОУПО Павликени. Общината се нарежда на едно от първите места в областта по отношение на показателя, което в комбинация с доброто качество на земята е силна предпоставка за развитието на земеделието. Най-големият дял от земеделските земи са частна собственост, като се наблюдава раздробеност по отношение на площите между голям брой собственици.

През последните години стабилни позиции на международните и вътрешни пазари постигнаха производителите на декоративни рози, дървета, храсти и цветя.

2.7.3. Зелени площи в населените места

Съгласно чл. 61, ал. 1 от Закона за устройство на територията в териториите на общините се устройват озеленени площи, обединени в зелена система, като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия, и за организиране на отдиха на населението.
Зелената система в Община Павликени се състои от съществуващи озеленени площи за широко обществено ползване – общоградски паркове, градски и квартални градини, уличното озеленяване, озеленяването на сервитутните ивици на линейните съоръжения на техническата инфраструктура и други.
Зелената система на Община Павликени обхваща:

- Озеленени площи и алейни (улични) насаждения върху общински терени;
- Озеленени площи и декоративна дървесна и храстова растителност на терени общинска собственост.

Поддържането на зелените площи се извършва от ОП БКД – гр. Павликени.
За Общината най-значим е парк „Кирил Ракаров“ с приблизителна площ 50 дка. Пространствата са добре оформени с растителност, поддържат се професионално и естетично. Активно приема посетители Зоокът Павликени, разположен в близост до него.
В северния край на гр. Павликени се намира „Младежки парк” - приблизителна площ 30 дка.
Растителността в двата парка се определя от участието на различните видове дървета и бива широколистен, иглолистен и смесен.
От видовия състав на дървесната растителност използван масово в гр. Павликени, най-добро състояние и приспособимост показват: кестен, ясен, явор,чинар, липа, черница, пирамидална топола и бреза.
Вътрешноселищното озеленяване е в добро състояние, но през последните години се наложи изсичането на една значителна част от иглолистните насаждения, поради лошото им здравословно състояние.

2.8. Шум

Шумът е фактор, въздействащ върху околната среда и всички живи организми. Под шум се разбира всеки нежелан звук, който причинява неприятно или смущаващо възприятие или има увреждащо действие. С понятието шум се определя комплекс от звуци в широк честотен диапазон - от 16 Hz до 20 kHz, които оказват неблагоприятно въздействие върху човешкия организъм. Шумът трябва да се възприема не по-малко сериозно от другите видове замърсявания, тъй като влиянието му върху човешкото здраве е съизмеримо с тяхното. Шумът в околната среда, причинен от транспортните, промишлените и ремонтните дейности, е един

от главните екологични проблеми в урбанизираните територии. Количествено шумът се оценява чрез величината „ниво на звуковото налягане" и се изразява с мерната единица Децибел (dB). В околната среда преобладават променливите шумови емисии. За оценяването им е въведен терминът „еквивалентно ниво на шума Leq [dB(A)]".
На територията на Община Павликени е развит както железопътният, така и автомобилния транспорт. Последният е приоритетен за Общината, тъй като осъществява връзките между отделните населени места и съседните общини.
Съгласно регламентираната и ръководена от Министерство на здравеопазването „Система за контрол, ограничаване и намаляване на комуналния шум в населените места" в град Павликени и селищата на общината няма обособен пункт за измерване на шумовите характеристики. Поради това община Павликени не разполага с реални данни за шума на нейната територия. От РЗИ Велико Търново извършват локално замерване при евентуално подадени сигнали от жители на населените места. През последните години няма данни за постъпили жалби и проведени измервания на територията на община Павликени.

- **Шум от източници с битов характер**

Дял в шумовото замърсяване имат локалните източници на шум и шум от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, събиране на отпадъци, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки), семейни празници, разговори, викове, и др.

2.8.1. Основни източници на шум

Железопътен транспорт

През територията на общината преминава главната железопътната линия София – Варна, която е от национално значение. Класифицирана е „клас II главна". Град Павликени е важен железопътен център по таза линия. Дължината ѝ през територията на общината е 13,4 км, от км 258+700 до км 272+100. Гара има само в гр. Павликени, а в с. Бутово, с. Лесичери и в с. Стамболово има жп спирки. Линията е с двойно трасе, електрифицирана, като през 2000-2001 г. е изцяло подновена.

Автомобилен транспорт

Автомобили

Общият брой регистрирани моторни превозни средства на територията на Община Павликени към 10.01.2025 г., са както следва:

- Леки автомобили – 10 634 броя;
- Всички останали (товарни, мотопеди, мотоциклети, ремаркета, влекач) – 2174 броя.

Общо превозни моторни средства за общината – 12 808 броя.

Пътища

Пътната мрежа е добре развита. Пътищата са основно от категориите III-ти (140 км) и IV-ти (96,8 км) клас. Натоварването по общинските пътища е незначително. Съответно няма излъчване на съществени шумови емисии от МПС, които да обременяват акустичната среда в урбанизираните територии на общината.
Транспортните потоци по местните (четвъртокласни) пътища обикновено са с ниска часова интензивност, движението е с по-малка скорост и не възникват значителни шумови емисии, които да създават наднормени еквивалентни шумови нива в населените места, през които преминават.

Заведения и други

Следващите по значение фактори, които влияят върху акустичната среда в жилищните зони са: заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, автомивки, различните сервизи и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради.

2.8.2. Мерки за ограничаване на шума

- Поетапно подобряване състоянието на пътната настилка чрез рехабилитация на уличната мрежа;
- Правилно организиране на автомобилния поток;
- Не се допуска провеждането на нерегламентирани автомобилни състезания по улиците на града;
- Ограничаване провеждането на тържества, празници, вкл. семейни, в рамките на регламентирания от действащото законодателство часови диапазон и при условията, определени с Наредбата за опазване на обществения ред, териториите и елементите за обществено ползване на територията на Община Павликени.

2.9. Радиационна обстановка

Радиационното състояние на околната среда се контролира чрез измервания на естествения радиационен „гама“ фон, а също така и чрез оценяване съдържанието на естествените радионуклиди Уран-238, Радий-226, Торий-232, Калий-40 и други в различните компоненти на околната среда. С това са ангажирани Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Националният център по радиобиология и радиационна защита и други институции чрез своите регионални поделения.

Съгласно информацията от ИАОС в публикуваните годишни доклади за състоянието на околната среда, през 2021 г. Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон не е регистрирала стойности на радиационния гама-фон, различни от естествените. Не е наблюдавана тенденция за повишаване на обемната специфична активност на естествените и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух.

При наблюдението на радиационното състояние от фоновия мониторинг: В необработваеми почви не са констатирани изменения над характерните за съответните райони стойности на специфичната активност на естествените и техногенни радионуклиди. В повърхностните водни тела и седименти в страната не са установени замърсявания с естествени и техногенни радионуклиди. В районите с възможност за възникване на радиоактивно замърсяване на околната среда не е установено разширяване на засегнатите от предишната дейност терени.

През последните години съдържанието на контролираните радионуклиди в повърхностния 20-сантиметров почвен слой за района на община Павликени са представени в Таблица № 5.

^{238}U [Bq.kg^{-1}]	^{226}Ra [Bq.kg^{-1}]	^{232}Th [Bq.kg^{-1}]	^{40}K [Bq.kg^{-1}]	^{210}Pb [Bq.kg^{-1}]	^{137}Cs [Bq.kg^{-1}]
30 – 45	30 - 45	45 - 55	500 - 600	50 - 65	0 - 50

Таблица № 5. Съдържание на контролираните радионуклиди в повърхностния 20-сантиметров почвен слой за района на община Павликени

Тези стойности са характерни за района и са в рамките на фоновите концентрации за страната. Отложеният на територията на страната Цезий-137 (137Cs) вследствие аварията в Чернобилската АЕЦ през 1986 г. за община Павликени е в най-ниския диапазон в сравнение с други региони на България. На територията на общината през последните години не е констатирано допълнително радиационно замърсяване на околната среда.

3. Икономически данни

3.1. Икономически отрасли

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за 2022 г. в община Павликени							
Икономически дейности (A21)	**Предприятия**	**Произведена продукция**	**Приходи от дейността**	**Нетни приходи от продажби**	**Разходи за дейността**	**ДМА**	**Заети лица 1**
	Брой	**Хиляди лева**					**Брой**
2022 г.							
ОБЩО:	**944**	**600 529**	**772 030**	**677 837**	**679 375**	**252 805**	**3 962**
СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	256	191 345	229 433	159 716	175 297	144 826	951
ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ	-	-	-	-	-	-	-
ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	85	330 278	341 901	327 311	318 018	72 405	1 478
ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	..	..	1 330	1 307	..	971	..
ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ;	-	-	-	-	-	-	-
КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ							
СТРОИТЕЛСТВО	26	13 845	16 788	13 980	15 551	..	178
ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	303	26 133	139 445	137 864	132 628	10 004	674
ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	41	21 630	23 157	21 832	21 006	7 259	178
ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО	44	1 859	2 806	2 693	2 323	1 281	89
СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	16	1 102	1 213	1 113	511	169	20
ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	-	-	-	-	-	-	-
ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	44	1 316	2 010	1 026	1 955	8 062	33
ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	29	2 278	3 512	2 280	2 204	..	57
АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	10	538	579	537	507	1 071	14
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ	-	-	-	-	-	-	-
ОБРАЗОВАНИЕ	..	..	..	..	..	..	..
ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	47	8 541	9 278	7 602	7 805	982	242
КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	..	..	..	..	..	..	..
ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	33	473	488	486	427	443	37

Таблица 6. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за 2022 г. в Община Павликени *(Източник НСИ – гр. Велико Търново)*

3.2. Инфраструктура

3.2.1. Пътища

Пътната мрежа е добре развита. Пътищата са основно от категориите III-ти и IV-ти клас. Натоварването по общинските пътища е незначително. Съответно няма излъчване на съществени шумови емисии от МПС, които да обременяват акустичната среда в урбанизираните територии на общината.

Транспортните потоци по местните (четвъртокласни) пътища обикновено са с ниска часова интензивност, движението е с по-малка скорост и не възникват значителни шумови емисии, които да създават наднормени еквивалентни шумови нива в населените места, през които преминават.

Общинските пътища **IV клас** на територията на община Павликени са с дължина 96.8 км., както следва:

№ на пътя	категория	Наименование на пътя	Дължина, км.
VTR1200	първа	/III - 303/ Бутово - Димча - Граница общ. (Павликени - Сухиндол) -/III - 403/- участъка до границата на общината	12,70
VTR1201	първа	/III - 303/ Бутово - Недан -/III - 303/	8,600
VTR1202	първа	/III - 405/Павликени - Дъскот -Паскалевец - Граница общ. (Павликени - В.Търново) -/VTR1012/- участъка до границата на общината	19,00
VTR1202	първа	/III - 405/ Павликени - Дъскот -Паскалевец - Граница общ. (Павликени - В.Търново) -/VTR1012/- участъка до границата на общината	19,00
VTR2209	втора	/III - 502/ Горна Липница - Паскалевец/VTR1202/	8,800
VTR1203	първа	/III - 3031/ Стамболово - Михалци/III - 305/	2,600
VTR1204	първа	/VTR2205/ Мусина - Лесичери - Дъскот/VTR1202/	11,80
VTR2205	втора	/III-303 /Мусина - Граница общ. (Павликени-В.Търново) - Русаля/III-3031/- участъка до границата на общината	1,800
VTR2206	втора	/III-403, Сухиндол-Павликени/- Граница общ. (Павликени-Сухиндол) -/III-3011/- участъка до границата на общината	0,500
VTR2207	втора	/III-403, Сухиндол-Павликени/- Димча/VTR1200/	2,500
VTR1208	първа	/III - 403, Сухиндол - Павликени/- Върбовка/VTR1200/	7,900
VTR1012	първа	/III - 504, Ресен - Стефан Стамболово/- Водолей - Дичин - Граница общ. (В.Търново - Павликени) - Лесичери/VTR 1204/- участъка до границата на общината	2,200
VTR1210	първа	/III - 405/ Караисен - Сломер - Батак/III - 405/	7,000
VTR2211	втора	/III - 405/ Бяла черква - Росица	4,600
VTR2212	втора	/III - 405/ Вишовград - Граница общ. (Павликени - В.Търново) - Емен - Балван/I - 4/- участъка до границата на общината	4,800
VTR3214	трета	/VTR1208, Павликени - Върбовка/- Керамичен център	1,000

№ на пътя	категория	Наименование на пътя	Дължина, км.
VTR3214	трета	/III - 405/, Добромирка - Вишовград/- местност Канлъдере	1,000
		Обща дължина:	**96,800**

Таблица № 7. Общинска пътна мрежа – IV клас

През последните години по проекти е рехабилитирана общинската пътна мрежа – с приблизителна дължина 45,5 км.:

- **„Повишаване на жизнения стандарт на жителите на община Павликени чрез подобряване на съществуващата общинска пътна инфраструктура“ /приключен 2015 г./**

Път VTR 1201(III-303) Бутово – Недан - Павликени (III-303) км 0+000 до 1+800км и от 2+000км до 7+500км;
Път IV-34226- Бутово-Върбовка-Димча от км 4+970 до км 9+786;
Път IV – 52514 – Караисен – Сломер – Батак от 0+000км до 3+245,25км VTR 1210.

- **„Подобряване мобилността на работната сила и привлекателността за развитие на бизнес в Община Павликени, чрез подобряване на пътната инфраструктура“ /приключен 2015г./**

Път IV-34226 -Бутово- Върбовка от 0+000 до км 4+970 VTR 1200 / III-303/;
Път IV-52524 Бяла черква - Росица от км 0+000 до км 1+000 VTR 2211 /III – 405/;
Път IV-34235 Павликени – Дъскот – Паскалевец – Граница общ. /Павликени-В.Търново/ от км 0+000 до км 8+780 VTR 1202 /III – 405/.

- **„Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа в община Павликени“**

– „Реконструкция и рехабилитация на път IV 34235 VTR 1202 / III 405 Павликени – Дъскот – Паскалевец - Граница общ. / Павликени – Велико Търново VTR1012 / от км 8+780.00 до км 13+738.23- ЕТАП 1 .

– „Реконструкция и рехабилитация на път IV 40527 /VTR 1208 / III 403 Сухиндол - Павликени Върбовка /VTR 1200 / от km 0+000.00 до km 7+176.80.

– „Реконструкция и рехабилитация на път IV 34235 VTR 1202 / III 405 Павликени – Дъскот – Паскалевец - Граница общ. Павликени – Велико Търново VTR1012 / от км 2+000.00 до км 2+728.93.

– „Реконструкция и рехабилитация на път VTR 2207/ III – 403 - Павликени – Сухиндол – Димча /VTR1200/ от km 0+000.00 до km 2+ 514.77.

3.2.2. Улици

Дължината на уличната мрежа по населени места е както следва:

№	Населено място	Дължина на уличната мрежа, км.
1.	гр. Павликени	42,00
2.	гр. Бяла черква	28,3
3.	с. Батак	16,8
4.	с. Бутово	14,00
5.	с. Вишовград	21,5
6.	с. Върбовка	14,8
7.	с. Горна Липница	22,00
8.	с. Димча	9,9
9.	с .Долна Липница	49,00
10.	с. Дъскот	22,4
11.	с. Караисен	33,00
12.	с. Лесичери	15,3
13.	с. Михалци	24,00

№	Населено място	Дължина на уличната мрежа, км.
14.	с. Мусина	9,00
15.	с. Недан	23,00
16.	с. Паскалевец	18,00
17.	с. Патреш	16,7
18.	с. Росица	8,00
19.	с. Сломер	21,00
20.	с. Стамболово	16,00
	Общо:	**424,7 км.**

Таблица № 8. Дължина на общинска улична мрежа в Община Павликени

През последните 6 години е извършена рехабилитация на улиците в гр. Павликени с приблизителна дължина 2410 м.

➢ „Реконструкция на улична мрежа в гр. Павликени" по ПРСР 2014 – 2020 г. Проектът е на стойност 2 199 873лв. с ДДС и включва реконструкция на:

– Ул. „Васил Левски" - от ОТ628 /ул. „Димитър Благоев"/ до ОТ571 /ул. „Илия Златев"/;

– Ул. „Стефан Караджа" - от ОТ167 /ул. „Св. Св. Кирил и Методий"/ до ОТ626 /ул. „Васил Левски" / и от ОТ626 до км 0+060;

– Ул. „Илия Златев" - от ОТ316 /ул. „Св. Св. Кирил и Методий"/ до ОТ571 /ул. „Васил Левски"/;

– Ул. „Александър Стамболийски" - от ОТ31 /ул. „Св. Св. Кирил и Методий"/ до ОТ524 /ул. „Оборище"/ и от РТ1 /ул. „Христо Ботев"/ до ОТ31 /ул. „Св. Св. Кирил и Методий"/.

– „Реконструкция на ул. „Цанко Церковски" в гр. Павликени" – 150 м.

3.2.3. Съобщения

Всички населени места в общината имат пощенски клонове, интернет, покритие от мобилните оператори, ефирни и сателитни ТВ и общинско кабелно радио. Оперирашите интернет доставчици предоставят относително бърз и надежден интернет достъп на граждани, учреждения и фирми от гр. Павликени и околните населени места. Функционира и електронна страница на общината (http://www.pavlikeni.bg/). Уведомителни съобщения се публикуват на официалната електронна страница на Община Павликени, в социалната платформа „facebook", както и във вестник „Павликени глас". Съобщенията се четат и по местните радиовъзли.

4. Финансови данни

В развитието на местното самоуправление стоят ключовите въпроси за местните финанси и финансовата самостоятелност на общината. Местните финанси са паричното изражение на организацията и взаимоотношенията, в които влиза Общината при осъществяване на своите права и отговорности.

Бюджет

Финансирането на местните дейности и делегираните от държавата дейности се извършва от общината и е в интерес на местната общност и при спазване на принципите на законосъобразност, целесъобразност, ефективност, ефикасност и публичност.

Общинският бюджет има две съставни части – приходна и разходна. Приходите в общинския бюджет са Приходи за делегирани от държавата дейности и Приходи за местни дейности. Приходите за местни дейности са Данъчни и Неданъчни. Неданъчните приходи включват: приходи и доходи от собственост, общински такси (в т. ч. такса битови отпадъци); глоби, санкции и други. С приходите за местни дейности се финансират дейности като: културни мероприятия, чистота, озеленяване, поддръжка и ремонт на пътища.

Дейностите в общината са диференцирани на делегирани от държавата дейности и местни дейности.

Съобразно действащото законодателство юридическите и физически лица внасят определени данъци и такси, които формират част от приходите на общинския бюджет за осъществяване на местни дейности.
Данъчните ставки и размерът на местните такси и цени на услуги се определят с наредби на Общински съвет.
Съгласно Закона за публичните финанси приходната част се формира на основата на собствени приходи и финансиране чрез централния бюджет.
Собствените приходи са:
Данъчни приходи:

- данък върху недвижимите имоти;
- данък върху наследствата;
- данък върху даренията;
- данък при възмездно придобиване на имущество;
- данък върху превозните средства;
- патентен данък;
- туристически данък;
- данък върху таксиметров превоз на пътници;
- други местни данъци, определени със закон.

Общинският съвет определя с наредба размера на данъците при условията, по реда и в границите, определени в Закона за местните данъци и такси (чл. 1, ал. 2).

Приходи от местни такси:

- за битови отпадъци;
- за ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, площади и улични платна;
- за ползване на детски кухни, общежития и социални услуги, финансирани от общинския бюджет;
- за технически услуги;
- за административни услуги;
- за откупуване на гробни места;
- за дейности по обща подкрепа по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование, които не се финансират от държавния бюджет и се осъществяват от центровете за подкрепа за личностно развитие;
- за притежаване на куче;
- други местни такси, определени със закон.

Други неданъчни приходи:

- приходи и доходи от собственост;
- глоби, санкции и наказателни лихви (вкл. наказателни лихви, обезщетения и начети);
- постъпления от продажба на нефинансови активи;
- приходи от концесии;
- приходи от помощи и дарения;
- други приходи (вкл. всички други неданъчни приходи).

При формирането на приходната част на бюджета, Общинският съвет приема Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги (чл. 9 от Закона за местните данъци и такси).

Размерът на таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка услуга поотделно – събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране; третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места в общината.

5. **Демографски данни**

Възрастова структура на населението в община Павликени към 31.12.2023 г.			
Възрастова група	всичко	мъже	жени
Под трудоспособна възраст	2319	1177	1142
В трудоспособна възраст	9300	5035	4265
Над трудоспособна възраст	6399	2404	3995

Таблица № 9. Възрастова структура на населението в община Павликени към 31.12.2023 г.*(Данни НСИ – Велико Търново)*

БРОЙ И ПОЛОВА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО КЪМ 31.12.2023 г. ПО НАСЕЛЕНИ МЕСТА			
Населено място	**Всичко**	**Мъже**	**Жени**
община Павликени	18018	8616	9402
с. Батак	761	379	382
с. Бутово	552	259	293
гр. Бяла черква	1584	762	822
с. Вишовград	248	119	129
с. Върбовка	961	469	492
с. Горна Липница	391	177	214
с. Димча	292	148	144
с. Долна Липница	507	247	260
с. Дъскот	337	153	184
с. Караисен	743	362	381
с. Лесичери	410	195	215
с. Михалци	634	317	317
с. Мусина	168	81	87
с. Недан	836	390	446
гр. Павликени	8187	3899	4288
с. Паскалевец	164	72	92
с. Патреш	389	191	198
с. Росица	135	71	64
с. Сломер	250	110	140
с. Стамболово	469	215	254

Таблица № 10. Брой и полова структура на населението в община Павликени по населени места към 31.12.2023 г. *(Данни НСИ - В. Търново)*

ЕСТЕСТВЕНО ДВИЖЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ЗА ПЕРИОДА 01.01.2023 - 31.12.2023 ГОДИНА В ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ									
Населено място	**Живо родени**			**Умрели**			**Естествен прираст**		
	всичко	**момчета**	**момичета**	**всичко**	**мъже**	**жени**	**всичко**	**мъже**	**жени**
община Павликени	149	79	70	390	215	175	-241	-136	-105

Таблица № 11. Раждаемост и смъртност в Община Павликени през 2023 г. *(Данни НСИ – В. Търново)*

6. Социално – икономически данни

СРЕДНА БРУТНА ГОДИШНА РАБОТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО ИЛИ СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ В ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ ПРЕЗ 2022 г.	
2022 г.	/лева/
ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ	**2022 г.**
ОБЩО	**15993**
СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	15452
ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	18035
ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	..
ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	..
СТРОИТЕЛСТВО	10429
ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	9467
ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	11376
ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО	8468
СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ	9840
ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	9757
ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	11678
ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	15199
АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	11720
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ	20090
ОБРАЗОВАНИЕ	19961
ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	18120
КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	12979
ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	11498

Таблица № 12. Среден списъчен брой и средна брутна годишна работна заплата на наетите лица по трудово или служебно правоотношение в Община Павликени за 2022 г.
(Данни НСИ – гр. Велико Търново)

7. Управленски данни

В община Павликени дейностите по опазване на околната среда се организират, координират и контролират от отдел „Регионално развитие, екология, проекти и програми“. Към момента действащите нормативни и стратегически документи в община Павликени, имащи отношение към околната среда са:

- Наредба за управление на отпадъците на територията на община Павликени;
- Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Павликени;
- Наредба за горските територии, собственост на община Павликени.
- Програма за управление на отпадъците на територията на община Павликени 2021 – 2028 г.

Общината поддържа добри професионални контакти с Регионална инспекция по околната среда и водите – Велико Търново, Регионална здравна инспекция – Велико Търново, Областна администрация – Велико Търново, Басейнова дирекция „Дунавски район“ – гр. Плевен, Министерство на околната среда и водите. Чрез разработване на свои програми, община Павликени се стреми да постигне качествени промени във възпитанието на подрастващите, в мисленето и в поведението на стопанските субекти, юридическите и физическите лица, както

и постигане на качествени промени в състоянието на чистотата и приветливостта на селищата на територията на община Павликени.
Общината периодично информира чрез средствата за масова информация обществеността за последващите мероприятия и обществено обсъждане на проекти с екологично значение.

8. Услуги, предоставяни от община Павликени в областта на ололната среда

8.1. Събиране и транспортиране на битови отпадъци

- Събирането и транспортирането на битовите отпадъци на територията на община Павликени се осъществява от Общинско предприятие „Благоустрояване и комунални дейности“ – гр. Павликени.
- Разделно събиране на отпадъци:

1. Договор с „БУЛЕКОПАК“АД от 19.03.2018 г., за разделно събиране на отпадъци от опаковки (хартия, пластмаса, метал и стъкло);
2. Анекс № 2/01.07.2024 г. към Споразумение за сътрудничество от 25.08.2020 г. с „ХЕДУЕЙ ИНТЕРНЕШЪНЪЛ” ЕООД, за предаване на текстилни отпадъци;
3. Договор с „Унитрейд Еко” ООД от 17.10.2024 г., за безвъзмездно предаване на стъклени опаковки и плоско прозоречно стъкло;
4. Договор с Община Левски от 14.11.2023 г., за организиране на система за събиране на опасни битови отпадъци от домакинствата в мобилен събирателен пункт;
5. Сключен Меморандум за сътрудничество с „Кроношпан България“ ЕООД от 13.07.2022 г.-безвъзмездно предоставен контейнер за събиране на дървесни биоразградими отпадъци и остатъчна дървесина от стари мебели, с цел тяхното рециклиране;
6. Договор с „Грийнтех България“ АД от 29.05.2014 г., за приемане на излязло за употреба електрическо и електронно оборудване;
7. Договор с „Автоекопроджект“ от 23.04.2024 г., за организиране на дейности по събиране, транспортиране, съхранение и разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства;
8. Договор с „Еко Ойл ресурс“ ЕООД от 25.06.2020 г., за събиране, транспортиране, съхраняване и преработване на отработени масла;
9. Договор с „Нуба Рисайклинг“ ЕООД от 28.01.2025 г., за приемане на негодни за употреба батерии и акумулатори;
10. Договор с „БИМИ-64 – Иван Белев“ ООД от 14.04.2022 г., за безвъзмездно осигуряване на площадки за приемане на отпадъци от домакинствата на територията на Община Павликени. Площадките са предназначени за разполагане на съдове за събиране на пластмасови опаковки, с код 150102 и метални опаковки с код 150104;
11. Договор със „Сметко Транс“ ЕООД от 06.02.2024 г. за предаване на излезли от употреба гуми;
12. Регистрационен документ № 04 - РД-255-00 от 24.11.2014 г., издаден от директора на РИОСВ – В. Търново, за приемане и съхраняване на обемни отпадъци в базата на ОП БКД гр. Павликени.

8.2. Строителни отпадъци

Строителните отпадъци се предават срещу заплащане, регламентирано в Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги, предоставяни от Община Павликени, на обособената площадка за изхвърляне на строителни отпадъци: ПИ с идентификатор 55052.332.310 в землището на гр. Павликени (бивша кариера за пясък, чакъл и глини за строителната керамика). Решение № 04-ДО-865-00/12.02.2021 г. на РИОСВ – Велико Търново за третиране на: бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия, смеси от бетон, тухли керемиди, плочки и керамични изделия, почви и камъни, и строителни материали на основата на гипс.

8.3. Издаване на разрешителни

- За премахване на дървета и кастрене на клони в имоти общинска собственост – Подава се Заявление в информационния център на Община Павликени, като се посочват мотиви

за кастрене/премахване на дърветата. Заплаща се такса съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги, предоставяни от Община Павликени;

- За премахване на дървета в частен имот – Подава се заявление в информационния център на Община Павликени. Към него се прилага копие от нотариалния акт за собственост на имота. Заплаща се такса съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги, предоставяни от Община Павликени;
- За премахване на дървесна и храстова растително в поземлен имот (нива). Подава се заявление в информационния център на Община Павликени. Към него се прилагат: копие от нотариалния акт за собственост на имота, актуална скица на имота и документ за трасирани граници в имота. Заплаща се такса съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги, предоставяни от Община Павликени.
- За лечебни растения (билки) - Подава се Заявление в информационния център на Община Павликени, като се посочва от кои поземлени имоти в общината ще се събират растенията. Към заявлението се прилага копие от документ за регистрация на книга за изкупените, реализираните и налични количества билки, издаден от съответната РИОСВ. Могат да се събират растения с търговска цел, само извън регулационните граници на населените места на община Павликени. Заплаща се такса съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги, предоставяни от Община Павликени и Тарифа за таксите, които се заплащат за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – държавна собственост *(Приета с ПМС № 94 от 29.05.2000 г.).*

IV. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT АНАЛИЗ/

Целта на SWOT анализа е да се оцени кои направления на развитие на Община Павликени са най-ефективни от гледна точка „опазването на околната среда“, в кои може да се постигне най-добър успех и хармонично развитие, като се използват нейните силни страни и благоприятните възможности на външната среда, както и чрез преодоляване или намаляване на действието на нейните слаби страни и на външните заплахи.

Силни страни

1. Добро транспортно-географско положение, осигуряващо условия за сътрудничество със съседните териториални общности.
2. Добро качество на атмосферния въздух (КАВ).
3. Благоприятни условия за развитие на разнообразно и високопродуктивно земеделско производство.
4. Наличие на защитени територии и природни забележителности.
5. Въведена е система за разделно събиране на рециклируеми отпадъци от опаковки в по-голямата част от населените места..
6. Високо биологично разнообразие по поречието на река Росица и останалата общинска територия.
7. Опит и традиции в селското стопанство и висок дял на водни, и по-малък на горски територии.
8. Развита транспортно-комуникационна инфраструктура, осигуряваща условия за връзки между отделните общини на областта и със съседните области.
9. Постигнат ръст в инвестициите и ръст на продукцията в преработващата промишленост, селското стопанство и др. сектори.
10. Наличие на значими културни, исторически и археологични паметници.
11. Добре развита социална инфраструктура, съобразена с обслужваното население и населените места.
12. Наличие на достъп до интернет във всички населени места на общината.

Слаби страни

1. Проблемно демографско изменение, изразяващо се с намаляващи възможности за естествено възпроизводство, голяма миграция и застаряване на населението, в т.ч. и в трудоспособна възраст.
2. Сериозни проблеми с водоснабдяването в голяма част от населените места в общината.
3. Ограничен вътрешен финансов ресурс за инвестиции в околната среда.
4. Остаряла техническа инфраструктура и неизградена такава в някои от селата.
5. Неизградена канализация в населените места от общината.
6. Високо ниво на депониране на битовите отпадъци, съответно високи разходи за депониране.
7. Наличие на неизползваеми земеделски земи.
8. Ниска икономическа активност и висок дял на населението с основно и по-ниско образование.
9. Очертана тенденция за монокултурност в сферата на земеделието с отглеждане на зърнени и технически култури и по-малко трайни насаждения и зеленчукови култури.
10. Криза в животновъдството, изразяваща се в намаляване броя на различните видове животни.

Възможности

1. По-широко използване на възможностите на европейските фондове (чрез добре обосновани и подготвени проекти) за подобряване на жизнената среда и качеството на човешкия капитал, административния капацитет на публичните институции, конкурентоспособността и интелигентността на икономиката чрез развитие на предприемачеството, използващо най-новите постижения на науката.
2. Подмяна на водопроводната мрежа в по-малките населени места от общината.
3. Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците.
4. Използване на Европейски структурни и инвестиционни фондове за финансиране на дейности за намаляване на риска от бедствия.
5. Популяризиране и развитие на туризма.
6. Развитие на екологичен, културен и селски туризъм.
7. Преструктуриране на икономиката в селата към неземеделски дейности и усвояване на пустеещите земи.
8. Привличане на инвестиции за развитие на местно селскостопанско производство и внедряване на екологични нови производства.
9. Въвеждане на нови технологии в селското стопанство и промишлеността, свързани с производството на хранителни продукти.
10. Газификация и използване на възобновяеми източници на енергия.
11. Саниране на сгради.
12. Рехабилитиране на общински пътища и улици в населените места.

Заплахи

1. Подценяване на възможностите за работа по проекти, финансирани по оперативни програми, съфинансирани със средства на ЕС, държавния бюджет и други донори.
2. Значително увеличение на разходите за управление на битовите отпадъци и повишаване на такса битови отпадъци за населението.
3. По-голям риск от бедствия, произтичащ от изменението на климата.
4. Риск от замърсяване на подземните водоизточници.
5. Опасност от пресъхване на повърхностните водоизточници в резултат на глобалното затопляне.

6. Опожаряване на стърнища и суха тревна растителност, водещо до увреждане на повърхностния слой на почвата и до нарушаване на нейната микробиологична структура и водния ѝ баланс.

7. Намаляване на биологичното разнообразие и влошаване на състоянието на някои екосистеми.

8. Недостатъчни инвестиции в културно-историческото наследство и туризма.

9. Влошаване на качеството на техническата и социалната инфраструктура.

10. Демографски срив – намаляване на числеността и застаряване на населението.

V. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ

Община Павликени– зелена и иновативна, отворена към хората, с благоприятна среда за живот.

За постигане на достоен стандарт на живот, съвременна инфраструктура, привлекателна жизнена среда, атрактивни условия за образование, бизнес и инвестиции, град с богат културен календар и туристически забележителности.

Динамично развиваща се европейска община, предоставяща условия за създаване на иновационни предприятия, осигуряваща висока степен на заетост, социална сигурност и нарастващо жизнено равнище на всички граждани.

VI. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Генерална стратегическа цел

Генералната стратегическа цел, която община Павликени си поставя в областта на околната среда, е да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми в общината и да се запази доброто състояние на околната среда.

2. Специфични стратегически цели

Стратегическа цел 1: Поддържане качеството на атмосферния въздух.

- Газификация с природен газ;
- Развитие на „зелена икономика“ чрез повишаване на енергийната ефективност на сгради и оборудване.

Стратегическа цел 2: Устойчиво управление на водите.

- Реконструкция, рехабилитация, изграждане на ВиК инфраструктура в населените места;
- Почистване на речните корита, с цел предпазване от наводнения.

Стратегическа цел 3: Поддържане доброто състояние на почвите.

- Щадящи земеделски практики при обработка на земеделските земи.
- Ограничаване замърсяването чрез намаляване на неконтролираното изхвърляне на отпадъци.

Стратегическа цел 4: Опазване и поддържане на биоразнообразието, защитените територии и горите.

- Поддържане и възстановяване на екотуристически обекти;
- Запазване и съхраняване на природните дадености;
- Обявяване на нови защитени местности и вековни дървета;
- Развитие на устойчив туризъм, като средство за опазване на околната среда;
- Устойчиво ползване на горите, съгласно Горскостопански план 2024-2034 г.

Стратегическа цел 5: Работа с обществеността за повишаване на нейното участие и ангажираност за решаване на проблемите, свързани с опазване на околната среда.

- Подобряване познанията на учениците в областта на околната среда и устойчивото развитие;
- Привличане на обществеността в процеса на вземане на решения;
- Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите, свързани с опазване на околната среда.

VII. ПРИОРИТЕТИ

- Реконструкция и подмяна на амортизирана водопроводна мрежа за намаляване загубите на вода;
- Рехабилитация на съществуващата пътна и улична мрежа;
- Поддържане и развитие на зелените площи за широко обществено ползване;
- Повишаване на екологичното образование на населението, в т.ч. екологична култура, екологични знания и екологично мислене;
- Обновяване и благоустрояване на жизнената среда.

VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

№	Дейност	Задача	Отговорна институция	Срок за реализация	Източник на финансиране	Необходими средства, лв./EUR	Ефект
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. ПОДДЪРЖАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЧИСТ АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ							
1.	Измерване качеството на атмосферния въздух (КАВ), чрез мобилна станция на ИАОС	Измерване качеството на атмосферния въздух в гр. Павликени	Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) Община Павликени	2024 -2025	ИАОС	-	Информираност за основните показатели характеризиращи качеството на атмосферния въздух в гр. Павликени
2.	Рехабилитация и облагородяване на зелени площи и паркове, залесяване и озеленяване.	Реконструкция и модернизация на част от „Младежки парк“ – кв. 38 по ПУП на гр. Павликени; Реконструкция и облагородяване на част от парк „Кирил Ракаров“ УПИ VI - озеленяване, кв. 132 /до зоокът/.	Община Павликени	2023 -2027	Общински бюджет, Програма за развитие на селските райони	Съгласно одобрени проекти	Поддържане на зелената биомаса, която поглъща замърсителите от въздуха и ограничава неорганизираното запрашаване. Зелената биомаса има естествен пречистващ ефект на въздуха.
3.	Изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност чрез внедряване на ВЕИ.	Повишаване на енергийната ефективност – замяна на горива/котли, подмяна и реконструкция на отоплителни инсталации в обекти, общинска собст-	Община Павликени	постоянен	Общински бюджет, ПВУ, Европейско финансиране, други.	Съгласно одобрени проекти	Намаляване на емисиите на вредни газове от горивни уредби на твърдо гориво, подобряване качеството на атмосферния въздух.

№	Дейност	Задача	Отговорна институция	Срок за реализация	Източник на финансиране	Необходими средства, лв./EUR	Ефект
		веност, изграждане на съоръжения, използващи енергия от ВИ.					
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. НАСЪРЧАВАНЕ КЪМ УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ							
1.	Рехабилитация, реконструкция и подмяна на водопроводи, с цел намаляване на загубите на вода	Подмяна и/или изграждане на нова водоснабдителна мрежа.	Община Павликени ВиК Йовковци АД	постоянен	Общински бюджет; Европейски фондове и други възможни грантове	Съгласно одобрени проекти	Подобряване експлоатационните качества и ефективността на мрежата, намаляване загубите на питейна вода.
2.	Изследване качеството на водата на местни водоизточници	Пробовземане на вода от местни водоизточници (чешми), които да бъдат изследвани от акредитирана лаборатория за качеството на водата (химичен и мокробиологичен анализ)	Община Павликени	2025	Общински бюджет	-	Подобряване състоянието на водите
3.	Поддържане добра проводимост на дъждоприемните шахти	Почистване на шахти от отпадъци и трева	Община Павликени	постоянен	Общински бюджет	-	Превенция от наводнения

№	Дейност	Задача	Отговорна институция	Срок за реализация	Източник на финансиране	Необходими средства, лв./EUR	Ефект
4.	Ежегоден контрол на състоянието на общинските язовири на територията на община Павликени	Извършване на проверки за състоянието на язовирите и съоръженията към тях	Община Павликени	постоянен	Общински бюджет	-	Превенция от наводнения
5.	Реализация на проекти и предприемане на превантивни мерки за почистване коритата на реки и дерета, на територията на община Павликени	Почистване на речните легла и прилежащите им територии от растителност, наноси и тиня	Община Павликени	постоянен	Общински бюджет, Европейски фондове и други възможни грантове	-	Подобрена проводимост на водата, превенция от наводнения
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3. ПОДДЪРЖАНЕ ДОБРОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВИТЕ							
1.	Съдействие при планиране и реализиране на мероприятия за борба с почвената ерозия и замърсяване на почвите.	Реализиране на мероприятия за борба с почвената ерозия и замърсяване на почвите	БАБХ, МОСВ Община Павликени	2024-2027 при необходимост	Европейски фондове и други възможни грантове	-	Поддържане доброто състояние на почвите.
2.	Намаляване на замърсяването на почвите	Контрол върху депонирането на отпадъци, включително предотвратяване на незаконното изхвърляне на опасни вещества. Организиране на кампании за преда-	Община Павликени	постоянен	Общински бюджет	-	Предотвратяване натрупването на токсични вещества, като тежки метали, органични замърсители и химически остатъци в почвата.

№	Дейност	Задача	Отговорна институция	Срок за реализация	Източник на финансиране	Необходими средства, лв./EUR	Ефект
		ване на опасни отпадъци.					
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4. ОПАЗВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО, ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ И ГОРИТЕ							
1.	Обявяване на защитена местност „Мъртолец“, находяща се в землището на с. Мусина, община Павликени	Издаване на Заповед от РИОСВ – В. Търново за обявяване на защитена местност „Мъртолец”	Община Павликени РИОСВ – Велико Търново	2025-2027	-	-	Запазване на естествения ландшафт, карстовия комплекс и местообитанията на защитените видове животни и растения.
2.	Разширяване и обновяване на зоокът Павликени	„Реконструкция, обновяване и модернизация на съоръжения и паркова среда на съществуващ обект Зоопарк (Зоокът) в гр. Павликени“	Община Павликени	2025-2028	Общински бюджет, МИГ „Павликени – Полски Тръмбеш“, ОПОС 2021 -2027	319 205, 80 лв./ 106207,33 EUR и съгласно бюджета по ОПОС 2021 - 2027	Постигане на единно естетическо композиционно решение на зоопарка чрез обновяване на съществуващата инфраструктура и околна среда.
3.	Изпълнение на мерките, заложени в Горскостопански план 2024 – 2034 г.	Провеждане на търгове за продажба на дървесина на корен от земи общинска собственост. Процедури по залесяване на имоти, след проведени тър-	Община Павликени	постоянен	-	-	Създаване на условия за опазване на биологичното разнообразие

№	Дейност	Задача	Отговорна институция	Срок за реализация	Източник на финансиране	Необходими средства, лв./EUR	Ефект
		гове за сеч, включени в Горскостопанския план.					
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5. РАБОТА С ОБЩЕСТВЕНОСТТА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА НЕЙНОТО УЧАСТИЕ И АНГАЖИРАНОСТ ЗА РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА							
1.	Кампании и акции за почистване на околната среда	Повишаване на съзнанието и участие на гражданите в дейности по опазване на околната среда	Община Павликени	ежегодно	Общински бюджет	-	Повишаване на общественото съзнание и екологичната култура на населението
2.	Изграждане на площадки в населените места на община Павликени, за предаване на разделно събрани отпадъци (едрогабаритни, биоразградими, гуми и др.)	Увеличаване количествата разделно събрани отпадъци целта контейнери.	Община Павликени и Кметове на кметства от община Павликени	2025 - 2028	Общински бюджет	-	Ограничаване на нерегламентирани сметища в населените места и намаляване количествата за депониране.
3.	Информационно-образователни кампании сред населението, включващи инициативи, насочени към популяризиране дейностите и методите свързани с разделното събиране и рециклиране на отпадъци и тяхното значение за опазване на околната среда	Повишаване на съзнанието и участие на гражданите в дейности по опазване на околната среда	Община Павликени, СНЦ, организации по оползотворяване, с които общината има сключени договори	ежегодно	Общински бюджет, организации по оползотворяване, заинтересовани лица	1000	Повишаване на общественото съзнание и екологичната култура на населението

№	Дейност	Задача	Отговорна институция	Срок за реализация	Източник на финансиране	Необходими средства, лв./EUR	Ефект
4.	Планиране, подготвяне и провеждане на инициативи, свързани с популяризирането и отбелязването на значими дати от международния екологичен календар	Провеждане на мероприятия с екологично значение	Община Павликени	ежегодно	Общински бюджет	-	Повишаване на общественото съзнание и екологичната култура на населението

Изготвил:

Кристина Георгиева /п/
Главен експерт „Екология“